

Senioruniversitetet i Stockholm

VÅRPROGRAM 2023

I samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

 Folkuniversitetet

I programarbetet för våren 2023 har främst Kenneth Abrahamsson, Elisabet Attermark, Jane Bergstedt, Kerstin Bjellerup, Ingemar Björklund, Mats Bodin, Stefan Bohman, Cecilia Bäcklander, Kristin Dahl, Catherine Dahlström, Bo Eknert, Eva Elfgren, Ia Envall, Ann-Marie Engback, Lena Engstedt, Lars Fant, Inger Florin, Pia-Maria Hallberg, Monika Hammar Granberg, Elisabet Hermansson, Ingvar Isfeldt, Ingela Karlsson, Ulla Kindenberg, Anita Kruckenberg, Nina Kyrklund, Arne Lindqvist, Agneta Lundén, Anders Mellbourn, Helga Messel, Britt Olofsdotter, Ing-Marie Persson, Ulla Ravell, Inga Sanner, Françoise Sule, Inga Ullén, Ingela Tykesson, Anders Yrgård och Lisa Öberg deltagit.

Senioruniversitetet – för mångsidigt vetande!

Senioruniversitetets verksamhet är på flera sätt unik. Arrangemangen håller hög kvalitet och i likhet med ”vanliga” universitet har vi förmånen att kunna anlita synnerligen kompetenta lärare och föreläsare. Senioruniversitetet har dessutom ett försteg genom friheten i att kunna röra sig mellan och binda samman olika ämnesområden. I föreläsningsserierna hämtas kompetens från flera olika discipliner, vilket gör att frågor kan belysas på ett kreativt och ofta oväntat sätt.

I vårens utbud kommer detta tydligt till uttryck i en helt ny universitetskurs som fokuserar på en viss historisk epok, som behandlas ur en rad olika perspektiv av lärare från skilda ämnesområden. Under våren är det antiken som står i fokus och tanken är att detta under kommande terminer ska följas av andra epoker. Här kan man sannerligen tala om ett mångsidigt vetande – eller om det som med ett fint ord kan kallas för bildning.

Den som vill fördjupa sig i själva bildningsbegreppet kan också göra det i en föreläsningsserie, som kan ses som en uppföljning av den diskussion som inleddes på föreningens årsmöte 2022, då olika uppfattningar om vad bildning innebär togs upp. Men självklart erbjuder alla våra arrangemang ett mångsidigt vetande och en utmärkt möjlighet att bilda sig. Så det är bara att låta sig förföras av mångfalden i vårens katalog, med ett program som får sägas vara såväl aptitretande som unikt!

När ni anmäler er kommer ni att mötas av en hemsida med ett nytt utseende. Förhoppningen är att det ska bli lättare att få en översikt över alla våra arrangemang och ännu enklare att anmäla sig. Och sist men inte minst: boka in datumet för föreningens årsmöte, lördagen den 25 mars.

Varmt välkommen!

Inga Sanner
ordförande Senioruniversitetet

Innehåll

<i>Ordförande</i>	3
<i>Medlemskap i Föreningen</i>	
<i>Senioruniversitetet i Stockholm</i>	6
<i>Information om anmälan</i>	7
<i>Frågor och svar</i>	8

Föreläsningsserier

Tisdagsföreläsningar

Förmiddagsserie	9
Eftermiddagsserie	10

Arkeologi

Arkeologi kring Stockholm	10
---------------------------------	----

Arkitektur

Kyrkornas hemligheter och hemliga andliga rum	11
--	----

Film

Filmklassiker – om den sköra människan	11
--	----

Konst

Arts & Crafts-rörelsen – idéer och uttryck	12
Aktuellt inom konst och design	12

Kulturb historia

Kvinnor bryter ny mark	13
Skelett i garderoben på museer Vad minns och vad glömmes vi?	14
Ljus och mörker i kulturens kosmopolitiska mötesplatser	14
Vad är bildning i vår tid?	15

Litteratur

Är översättning möjlig?	16
Litterär scen på Sturebiografen	16
Att skriva liv	17

Musik

Levande jazzhistoria	17
En böhmisk och mährisk rapsodi – fem tjeckiska tonsättare	18
I mindre kända poeters sällskap	18

Naturvetenskap

Höjdpunkter i matematikens historia	19
Den svenska fjällvärlden – vildmark och kulturlandskap	19
På forskningsfronten mycket nytt	20
Rymden är över oss – nya upptäckter	21
Bygga för framtiden	21

Politik och samhälle

Från Kalmarunionen till Nato – möjligheter för Norden	22
Säkerhet, krig och konflikt	22
Kvinnor och makt, kvinnor med makt	23
Sverige sticker ut	24
Frankrikes många ansikten	24

Temadag

Centralstaden – nytt nav för framtidens resande	25
--	----

Vandringar och exkursioner

Konstvandringar	26
Kulturhistoriska vandringar i Gamla stan	26
Vandra i historien	27
Natur och kultur i Västergötland 8–12 maj	27
Gotlands natur och kultur 6–11 juni	28

Universitetskurer

Introduktion	29
--------------------	----

Botanik

Fristående kurs	29
-----------------------	----

Ekonomisk historia

Tusen och en ekonomier – världens ekonomiska historia från jakt och jordbruk till industrialiseringens början. Grundkurs. Moment 1:4	29
---	----

Filosofi

Filosofiska frågor 1. Grundkurs. Mom. 3:4	30
---	----

Geovetenskap

Geovetenskaplig övningskurs – befästa, analysera och redovisa. Fristående kurs	30
---	----

Historia

Tidigmodern tid (1500–1800) Grundkurs. Mom. 2:4	30
Stockholms historia. Det moderna Stockholm. Fristående kurs. Mom. 2:2	31

Idéhistoria

Idéhistoriska miljöer, från den tidigmoderna tiden till efterkrigstiden – den moderna världens idéer. Fristående kurs	31
---	----

Konstvetenskap	
Renässans och barock.	
Grundkurs. Mom. 2:4	31
Konst och arkitektur under 1900-talet.	
Fristående kurs. Mom.2:2	32

Litteraturvetenskap	
1900-talets litteratur. Grundkurs. Mom. 4:4 ...	32

Ornitologi	
Ornitologi. Fristående kurs	32

Religionshistoria	
Introduktion till religionshistorien	
Grundkurs. Mom. 1:4	33

Statsvetenskap	
Internationell säkerhet och väpnade konflikter. Fristående kurs	33

Tvärvetenskap	
På tvärs i kulturen. Kulturens epoker – antiken. Fristående kurs	33

Studiecirklar – språk

Kurser i studiecirkelform	34
Språk, inledning	35
Europarådets nivåskala för självbedömning	35
Arabiska	36
Engelska	36
Franska	37
Italienska	41
Japanska	42
Latin med allmän språkkunskap	42
Ryska	43
Spanska	44
Tyska	46

Försommarkurser – språk

Vi erbjuder kortare kurser i två språk:	
Franska.....	40
Spanska.....	46

Övriga studiecirklar

Filmkunskap	
Filmanalys	48

Filosofi	
Vad innebär det att existera? Grundkurs	48
Bokcirkel – Sjukdomen till döds av Søren Kierkegaard. Föreläsningsserier	48

Fotokunskap	
Fotokurs med systemkamera	49

Fysik	
Fysik för far- och morföräldrar.	
Grundkurs – andra terminen	49

Historia	
Från Alexander II till Putin	49
Kinas moderna historia	49
Om den skandinaviska utvecklingen före Svea rikes tillkomst	50
Hannah Arendt om Eichmann och den banala ondskan	50
Hannah Arendt – om revolutionen	50

Konsthistoria	
Allmoge	50
Svenskt konsthantverk	51
Konst som ett manipulativt verktyg i det nutida Ryssland	51

Litteratur	
Litteraturen som spegel för våra liv.	
Grundkurs	51
Att läsa Shakespeares tragedier	51
How dare you	52
På spaning i poesi	52
American classics	52

Matematik	
Matematik för mor- och farföräldrar – nybörjarkurs, andra terminen	52
Matematik för mor- och farföräldrar – fortsättningskurs, fjärde terminen	52

Religionskunskap	
De abrahamitiska religionerna	53

Skrivande	
Att skriva essäer – grundkurs	53
Att skriva roman och novell – grundkurs	53
Att skriva sitt liv – grundkurs	53
Att skriva sitt liv – fördjupning	53

Släktforskning	
Släktforskning – grundkurs	54
Släktforskning – grundkurs	54
Släktforskning – fördjupningskurs	54

Föreläsningsserier – övriga studiecirklar

Skriv ditt liv – grundkurs.....	54
---------------------------------	----

Anmälningsvillkor	55
--------------------------------	----

Medlemskap i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet är en ideell förening som bygger på volontärarbete. För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen. Medlem kan du bli om du har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet. För år 2023 är medlemsavgiften 200 kr.

Medlemsavgiften är ingången till vårt stora utbud. Som medlem får du programkatalogen hemskickad två gånger om året. Du får också våra nyhetsbrev som skickas till din e-postadress.

Föreningens årsmöte är öppet för alla medlemmar och hålls i mars varje år.

25
mars

Årsmöte 2023

Detta är en kallelse till årsmötet, som kommer att hållas
lördag 25 mars kl. 13.30 på Skandiabiografen,
Drottninggatan 82.

Årsmöteshandlingarna kommer att vara tillgängliga på
Senioruniversitetets hemsida från fredag 10 mars.

Vi bjuder på föreläsning, underhållning och förfriskningar.

Välkommen!

Anmälan våren 2023

Vårens program publiceras fredag 13 januari på hemsidan senioruniversitetet.se. Arrangemangen öppnar för bokning tisdag 17 januari. Exakta tider ser du på hemsidan under respektive arrangemang.

Vi bygger om hemsidan senioruniversitetet.se
Utvecklingen på nätet går snabbt, vi behöver hänga med. När vårens program publiceras på hemsidan möts du av en ny design. Vi har byggt om för att förenkla och göra det smidigare att boka och hitta information. Du kommer märka att det blivit bättre om du surfar i mobilen, att du kan logga in med bank-id som alternativ till lösenord, att du kan söka arrangemang via ämne m.m.

Har du synpunkter på det nya? Vi vill gärna höra dina reaktioner – mejla till kansliet@senioruniversitetet.se.

Mina sidor är en viktig del av vår hemsida. Dit går du för att se vilka arrangemang du är inbokad på, vilka reservplatser du anmält dig till. Det är även här du avbokar arrangemang eller avanmäler reservplats, om du ångrar dig.

Du når *Mina sidor* när du loggar in.

När arrangemanget börjat är det här du hittar föreläsningbilder, litteraturlistor m.m. som din lärare eller föreläsare lägger upp.

Passa på att kontrollera att dina kontaktuppgifter stämmer nästa gång du är inne på *Mina*

Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare kan det ställas in. Då återbetalar vi kursavgiften, självklart utan avbokningsavgift. Medlemsavgiften återbetalas ej. Vi reserverar oss också för eventuella ändringar i programmet.

sidor. Vi skickar katalogen till din hemadress, men bekräftelse, kallelse till din e-postadress. Om det blir ändringar i arrangemanget, t.ex. nya datum, hittar du detta i kursbeskrivningen för arrangemanget som du når via *Mina sidor* (eller via menyn *Arrangemang*, eller sök upp arrangemanget via sökfunktionen).

Sena ändringar skickas via sms till ditt mobilnummer.

För dig som inte har tillgång till internet

Du kan, precis som tidigare, anmäla dig med posttalongen som finns långt bak i den tryckta katalogen. Talongen måste ha din namnunderskrift för att vara giltig. Du betalar med faktura.

Antalet platser för talonganmälan är begränsat. Vi behandlar inkomna talonger i turordning efter ankomstdatum.

Om du inte anmält någon e-postadress på talongen, eller tidigare till vårt medlemsregister, skickar vi information till dig med vanlig post. Men har du anmält e-postadress kommer bekräftelse, kallelse och faktura till din mejl.

Meddela kansliet om du får nya kontaktuppgifter. Programändringar meddelas via mejl, eller sms om det är bråttom, samt på hemsidan.

Kom ihåg att kontakta oss om du vill avboka arrangemang.

Boka din plats via hemsidan eller med posttalong. Anmälningar per telefon, e-post eller personligen tas inte emot.

Anmälningsvillkor

Läs våra anmälningsvillkor på sid. 55 och på senioruniversitetet.se

Eventuella ändringar från Senioruniversitetet meddelas via e-post, sms och på hemsidan.

Entrékortet – i mobiltelefonen

Du som går på en föreläsningsserie eller temadag får ett digitalt entrékort, som skickas ut via mejl två dagar innan arrangemanget startar.

Visa upp det i din mobiltelefon för entrévärden, när du kommer.

Om du inte har denna möjlighet, gå till entrévärden, presentera dig, så hittar vi dig enkelt på anmälningslistan.

Obs! För Tisdagsföreläsningarna kommer vi att dela ut seriekort i pappersform vid första föreläsningen på Rigoletto.

Frågor och svar

Här hittar du svar på några av de vanligaste frågorna.

Anmälan

Hur anmäler jag mig till ett arrangemang?

Du anmäler dig på vår hemsida senioruniversitetet.se. Har du inte tillgång till internet så fyller du i och skickar in posttalongen som finns längst bak i katalogen.

Kan jag anmäla mig till endast enstaka föreläsningar i en serie?

Nej, du anmäler dig till en hel serie, sedan avgör du själv vilka föreläsningar du vill gå på.

Jag har anmält mig med posttalong, hur får jag besked om jag fått plats?

Vi meddelar dig snarast via mejl eller brev om du fått en plats eller ej.

Reservplats

Jag ville boka mig på ett arrangemang men blev reserv. När kommer jag att få bekräftelse på om jag blivit antagen till arrangemanget?

Du har blivit placerad på reservlista och om och när en plats blir ledig så skickas bekräftelse och faktura till dig.

Trots att jag anmälde mig redan första dagen blev jag reserv. Varför blev det så?

Efterfrågan på vissa arrangemang är större än antalet platser vi kan erbjuda. Därför är söktrycket på en del arrangemang stort redan första dagen.

Jag har blivit placerad på reservlistan men har ångrat mig. Måste jag avanmäla reservplatsen?

Ja. Eftersom även anmälan som reserv är bindande, är det viktigt att du avanmäler reservplatsen om du inte längre vill gå på arrangemanget. Avanmäler du din reservplats innan det skickats ut någon bekräftelse om plats, debiteras du ingen avbokningsavgift.

Avanmälan och avbokning

Hur avanmäler jag min reservplats?

Logga in på *Mina sidor* och välj *Mina reservplatser* och avanmäl den reservplats du inte önskar ha kvar.

Hur avbokat jag min plats?

Logga in på *Mina sidor* och avboka det arrangemang du inte vill delta i.

Har du inte tillgång till internet så kontaktar du kansliet för att avboka din plats. Observera avbokningsavgifterna enligt våra anmälningsvillkor på sid. 55.

Betalning/Fakturafrågor

Hur betalar jag?

Enklast betalar du med bankkort eller swish när du bokar dig på hemsidan. Väljer du att betala med faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Invänta alltid faktura som kommer med e-post eller vanlig post. *Avsändare är Svea Bank. Betala inte på annat sätt!*

Kontrollera din skräppost i mejlen så att din faktura inte gömmer sig där. Frågor gällande din faktura besvaras av Svea Bank, hemsida svea.com

Kan jag på min faktura betala någon annans kursavgift också?

Nej. Fakturan är personlig och knuten till det arrangemang som du själv valt. Anmäler du två personer i en och samma bokning, måste du välja kortbetalning eller swish.

Hur betalar jag e-postfakturan?

Fakturan ligger som en bifogad fil i mejlet. Öppna filen och betala till Svea Bank, enligt instruktionerna.

Jag har inte fått min faktura, däremot skickades en kravfaktura till mig. Hur kommer det sig?

Det kan antingen bero på att vi har fel e-postadress eller att fakturan hamnat i din skräppost. Det kan också bero på att du inte observerat att *mejlet med faktura kommer från Svea Bank* och inte från Senioruniversitetet. Fakturor skickas med e-post, men om de inte betalas så skickas en påminnelsefaktura med vanlig post till din folkbokföringsadress. Då tillkommer en påminnelseavgift på 60 kr.

Jag har fått inkassokrav.

Hur kommer det sig och vad gör jag nu?

Om fakturan och påminnelsefakturan inte betalats i tid, har ärendet skickats vidare till inkasso hos Svea Bank. Vid frågor om ärendet, kontakta Svea Bank, hemsida svea.com

Fler frågor och svar hittar du på hemsidan senioruniversitetet.se

Föreläsningsserier

Senioruniversitetet erbjuder ett brett utbud av föreläsningsserier och temadagar i en lång rad ämnen. Vill du dyka ner i ett ämne du redan är bekant med eller prova något helt nytt? Våra populära *Tisdagsföreläsningar* är som ett smörgåsbord av bildning. Du kan välja mellan för- och eftermiddagsserie.

På plats eller på distans?

Fyra föreläsningsserier samt en universitetskurs kan också följas på distans. Serierna och kursen som spelas in är tillgängliga två arbetsdagar efter det datum som föreläsningen äger rum och kan ses fram till två veckor efter att serien avslutats. Två arrangemangsnummer anges, ett för en

bokad plats och ett annat för en inspelad föreläsning. Välj det som passar bäst, avgiften är densamma.

Föreläsningsserierna är: *Arts & Crafts-rörelsen – idéer och uttryck*, sid. 12, *Att skriva liv*, sid. 17, *En böhmisk och mährisk rapsodi – fem tjeckiska tonsättare*, sid. 18, *På forskningsfronten mycket nytt*, sid. 20 samt universitetskursen *Konst och arkitektur under 1900-talet*, sid. 32.

... eller både och?

Den som följer något av ovanstående arrangemang på plats, erbjuds att också köpa det inspelade arrangemanget till ett rabatterat pris. Erbjudandet skickas ut via mejl.

Tisdagsföreläsningar

Vill du veta mer om tisdagsföreläsningarna? Se hemsidan under respektive rubrik.

Förmiddagsserie

14/2 På gränsen mellan galenskap och genialitet

Föreläsare Simon Kyaga, med.dr, överläkare i psykiatri
Värd Britt Olofsdotter

21/2 Att göra det okända känt – vad händer med insekterna?

Föreläsare Dave Karlsson, entomolog och föreståndare för Station Linné, Öland
Värd Ingemar Björklund

7/3 Språkliga stridsfrågor idag

Föreläsare Olle Josephson, professor emeritus i nordiska språk, Stockholms universitet
Värd Ingela Tykesson

14/3 Einar Jolin – porträtt, stilleben och Stockholmsvyer

Föreläsare Michaela Jolin, fil.kand. i konstvetenskap, skådespelare
Värd Lena Engstedt

21/3 Busstationen som blev Sara Kulturhus

Föreläsare Robert Schmitz, arkitekt SAR/MSA, White Arkitekter
Värd Lena Engstedt

28/3 Teater – ett praktiskt forskningsarbete

Föreläsare Leif Stinnerbom, chef för Västanå teater, riksspelman och hedersdoktor, Karlstads universitet
Värd Ingemar Björklund

4/4 Den gyllene freden 1721 – stormaktens undergång

Föreläsare Alexej Smirnov, författare
Värd Britt Olofsdotter

11/4 Brevet – ögonblickets rader från pergament till e-post

Föreläsare Peter Olausson, fil.dr i historia, Karlstads universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

18/4 Bakom stadens ljus – kök och bordeller

Föreläsare Karin Carlsson, fil.dr i historia och Rebecka Lennartsson, docent i etnologi, Stadsmuseet, Stockholm
Värd Kenneth Abrahamsson

25/4 Kommer EU att ändra regelverket kring GMO?

Föreläsare Stefan Jansson, professor i växters cell- och molekylärbiologi, Umeå Plant Science Centre och Umeå universitet
Värd Ingemar Björklund

Tid Tio tisdagar kl. 11.00–12.00:

14/2–21/2, 7/3–25/4

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16
Avgift 950 kr

Arrangemang nummer 231100

Eftermiddagsserie

14/2 Konsten att nå publiken

– hur retoriken hjälper föreläsaren

Föreläsare Peter Lind, fil.dr i retorik, Stockholms universitet och Karolinska institutet
Värd Ingemar Björklund

21/2 Trubbel

– en berättelse om Olle Adolphson

Föreläsare Jan Malmborg, frilansjournalist och författare
Värd Ingela Tykesson

7/3 MAX IV – att skapa ljus med acceleratörer

Föreläsare Sverker Werin, professor i synkrotronljusfysik, Lunds universitet
Värd Ingvar Isfeldt

14/3 Bättre med åren

– lev ett långt och lyckligt liv

Föreläsare Katarina Steding-Ehrenborg, universitetslektor i hälsovetenskap och docent i experimentell klinisk fysiologi, Lunds universitet
Värd Britt Olofsdotter

21/3 Salongsliv genom tiderna

Föreläsare Eva Öhrström, professor emerita i musikvetenskap, Kungliga Musikhögskolan
Värd Lena Engstedt

28/3 Kvacksalveri – från blodiglar till detox

Föreläsare Peter Olausson, författare
Värd Ingela Tykesson

4/4 Storkyrkans hemligheter

Föreläsare Herman Bengtsson, fil.dr i konstvetenskap, Upplandsmuseet och Thomas Magnusson, förläggare, Medströms bokförlag
Värd Britt Olofsdotter

11/4 Nära

Föreläsare Mart Marend, fotograf, författare och bokförläggare
Värd Ingemar Björklund

18/4 Dagmar Langes dubbla liv i deckarvärlden

Föreläsare Margaretha Fahlgren, professor emerita i litteraturvetenskap, Uppsala universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

25/4 Sveriges första muslimer

Föreläsare Simon Sorgenfrei, professor i religionsvetenskap, Södertörns högskola
Värd Kenneth Abrahamsson

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–14.30:

14/2–21/2, 7/3–25/4

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

Avgift 950 kr

Arrangemang nummer 231110

Arkeologi

Arkeologi kring Stockholm

Vill du veta mer om Stockholm före Stockholm? Följ med på en tur från stenålder fram till äldsta medeltid – till platser där nuvarande Stockholm och dess förorter idag breder ut sig. Fynden från utgrävda bosättningar och gravar berättar om människors liv, tusentals år tillbaka. Vi gör också ett unikt besök bakom kulisserna i Stockholms stadsmuseums magasin.

Max 60 deltagare.

2/5 Från säljgare till metallgjutare

– människor och landskap i förändring

Om de tidigaste människornas livsbetingelser under sten- och bronsåldern i bygden och om förändringar som bl.a. ledde till nya centrum och bronsgjutning i Stockholms län.

Föreläsare Inga Ullén, bronsåldersforskare och tidigare förste antikvarie, Historiska museet

9/5 Bönder, storchögar och överflöd

Om välbärgade bondefamiljer med smak för lyx och exotiska föremål i norr- och söderförorter och om storchögar för bygdens ledare, fullkolonisation och om hantverks- och handelsplatsen Helgö.

Föreläsare Inga Ullén

16/5 Runstenar, vikingar och kristendom

Religionsskiftet vid förrföra sekelskiftet sett bl.a. genom runstenar och gravar kring Stockholm och i Mälardalen.

Föreläsare Johan Runer, medeltidsforskare och projektledare, Uppdrag arkeologi i Sverige AB

23/5 Den äldsta medeltiden

och de första kyrkorna i Mälardalen

Kyrkan – en nyckel till den äldsta medeltiden och dess roll i bygden för Stockholm, innan Stockholm blev stad.

Föreläsare Johan Runer

24/5, 25/5 Föremålskunskap – se och känn på föremål i Stadsmuseums magasin!

Unikt besök i Stadsmuseets magasin. Vi skärskådar arkeologiska föremål, diskuterar ålder, teknik och användning. Föremålen kommer från utgrävda gravar och boplatser runt Stockholm. Vi delar in oss i grupper om 15 deltagare med ett lektionstillfälle på ca 45 minuter per grupp.

Föreläsare Inga Ullén

31/5 Studiebesök i Stadsmuseets forskningsrum

Vi besöker Stadsmuseets bibliotek och forskningsrum (Salongen), där möjligheter till egna

studier av Stockholm presenteras. Vi delar in oss i två grupper om 30 deltagare med ett lektions-tillfälle på ca 45 minuter per grupp.

Visningen sker före allmän öppningstid på museet.

Föremålsundervisning och studiebesök sker i samarbete med Stockholms stadsmuseum.

Programansvarig Inga Ullén

Tid Fyra föreläsningar kl. 14.00–15.45:

2/5, 9/5, 16/5, 23/5, Palmesalen

Föremålskunskap

Värtahamnen, Magasin 5:

Grupp 1 kl. 11.00–12.00: 24/5

Grupp 2 kl. 14.00–15.00: 24/5

Grupp 3 kl. 11.00–12.00: 25/5

Grupp 4 kl. 14.00–15.00: 25/5

Studiebesök på Stadsmuseet 31/5:

Grupp 1 kl. 9.00 och grupp 2 kl. 10.00

Obs! Gruppindelning sker vid föreläsningsseriens början.

Lokaler

Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41.

Stadsmuseets föremålsmagasin i Värtahamnen,

Magasin 5, Palermogatan 19.

Stockholms stadsmuseum, Ryssgården,

Södermalmstorg, Slussen.

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231120

Arkitektur

Kyrkornas hemligheter och hemliga andliga rum

Våra kyrkor och andra andliga rum bär på hemligheter. De vittnar om den svenska historien, med katastrofer och plötslig rikedom, liv och död. Där finns symbolerna, de glömda betydelseerna, minnena och spåren av människor och deras liv under många hundra år.

Vår huvudciceron är Thomas Magnusson, förläggare, Medströms bokförlag. Vid flera tillfällen medverkar ytterligare experter.

Max 45 deltagare per grupp.

29/3

Arkitekturhistoriens heliga rum

Föreläsare Stefan Alenius, professor emeritus i arkitekturens formlära

Norrmalmstorkyrkan

Föreläsare Stefan Albinsson, pastor

Mötesplats Norrtullsgatan 37, t-bana Odenplan

5/4 Sankt Georgios grekisk-ortodoxa kyrka

Föreläsare Cleopas Strongylis, metropolit

Mötesplats Birger Jarlsgatan 92,

t-bana Odenplan

12/4 Katarina kyrka

Föreläsare Johan Mårtelius, professor emeritus i arkitekturhistoria

Mötesplats Högbergsgatan 13,

t-bana Medborgarplatsen

19/4 Uppenbarelsekyrkan i Hägersten

Mötesplats Bäckvägen 34, t-bana Aspudden

26/4 Sankt Sava serbisk-ortodoxa kyrka

Föreläsare Dusan Rakovic, pastor

Mötesplats Bägerstavägen 68, Enskede,

t-bana Enskede gård

3/5 Hillsong Church

Mötesplats Karlaplan 4, t-bana Karlaplan

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Sex onsdagar:

29/3 kl. 13.00–15.00 Obs! gäller båda grupperna

5/4–3/5:

Grupp 1 kl. 13.00–14.00

Grupp 2 kl. 14.15–15.15

Avgift 950 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 231130

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 231135

Film

Filmklassiker – om den sköra människan

Vårens filmklassiker presenterar relativt tidiga filmer från regissörer som blivit mönsterbildande inom sin genre. Det handlar om den sköra människan – både som individ och i kollektiv. Här bjuder vi på filmskapare som Rainer Werner Fassbinder, Jean-Luc Godard, Miklós Jancsó, Stefan Jarl, Satoshi Kon och David Lynch. Filmerna representerar tre kontinenter men det är regissörernas egna filmspråk som är mest framträdande, som den franska vågen, svensk dokumentärfilm eller japansk tecknad film.

31/3 Leva sitt liv.

Jean-Luc Godard, Frankrike, 1962

Franska nya vågen-klassiker med Anna Karina i rollen som Nana, som lämnar man och barn med en dröm om att bli skådespelare men börjar livnära sig som prostituerad i Paris. Det briljanta fotot är signerat Raoul Coutard. Filmen inleds med en introducerande föreläsning.

14/4 Eraserhead. David Lynch, USA, 1977

Som i en mörk dröm bor Henry Spencer i en bunker till hyreshus i ett slitet och klaustrofobiskt industriområde. Tillvaron är olidlig. *Eraserhead* är David Lynchs första långfilm och det surrealistiska startskottet för en av filmhistoriens allra mest unika röster. Filmen inleds med en introducerande föreläsning.

21/4 Perfect Blue. Satoshi Kon, Japan, 1997

Tonårsidolen och J-Popstjärnan Mima Kirigoe övertalas av sin manager att byta image och bli skådespelare. Fansen blir inte glada och hon blir utsatt för stalkers och en dubbelgångare. Filmen är Satoshi Kons första långfilm som regissör, en psykologisk thriller där utsökt animation bär ekon av Alfred Hitchcock och David Lynch.

28/4 Petra von Kants bittra tårar.

Rainer Werner Fassbinder, Tyskland, 1972

Petra von Kant är en framträdande mode-designer. Hennes första man omkom i en bilolycka. Nästa lämnade hon av avsky och lever nu i en sadomasochistisk relation med sin assistent. Filmen är en milstolpe inom europeisk film och regissören Rainer Werner Fassbinders stora genombrott som auteur och festivalfavorit.

5/5 Ett anständigt liv.

Stefan Jarl, Sverige, 1979

Ett decennium har gått och den uppslupna känslan av frihet och glädje i *Dom kallar oss mods* har försvunnit och ersatts av sorg och förtvivlan. *Ett anständigt liv* är en skakande dokumentärfilm om Kenta och Stoffe, där vi får möta en verklighet i Stockholms undre värld som många valde att blunda för.

12/5 Röd hymn. Miklós Jancsó, Ungern, 1972

1800-talets slut, lantbruksarbetarna på de ungerska slätterna har fått nog. De bestämmer sig för att strejka och göra revolt mot markägarna, men möter motstånd. Ett passionsspel med en socialistisk prägel som belönade regissören Miklós Jancsó för bästa regi vid Cannes Filmfestival 1972.

Programansvariga Kenneth Abrahamsson och Ingemar Björklund

Tid Sex fredagar kl. 11.00–14.00:

31/3, 14/4–12/5

Lokal Zita Folkets Bio, Birger Jarlsgatan 37

Avgift 1 000 kr

Arrangemang nummer 231140

Konst

Arts & Crafts rörelsen – idéer och uttryck

Obs! Serien är en uppdaterad repris från våren 2017.

Arts & Crafts rörelsen växte fram i England under slutet av 1800-talet som en reaktion på massproducerade produkter som förfulat hem och stadslandskap. William Morris var ledare för de nya strömningarna. Hans mönster, tapeter, tyger, vävnader och glasföremål lever kvar och älskas. I Sverige påverkades många. Ellen Key, Carl och Karin Larsson är kända exempel. Vi möter rörelsens starka personligheter, deras miljöer och verk.

15/2 Samhället som födde The Arts & Crafts Movement

22/2 John Ruskin, Prerafaeliterna och kvinnorna runt dem

1/3 William Morris – liv och verk

8/3 Det faktiska uttrycket

15/3 Den vidare kretsen

22/3 Arts & Crafts i Sverige

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Föreläsare Elisabeth Svalin Gunnarsson, kulturvetare

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15:

15/2–22/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231150, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 231151, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

Aktuellt inom konst och design

Se vårens utställningar under sakkunnig ledning av museernas guider. Kvinnliga pionjärer samt nutida konst av Charlotte Gyllenhammar visas på Waldemarsudde. I en specialutställning på Nationalmuseum får vi se hur trädgården

skildrats i konsten och ur samlingarna ges en visning om konstnärer i exil och om själva institutionen Nationalmuseum.

Nationalmuseum 8, 9, 10 mars

Nationalmuseum i nytt ljus

Vad tänker du på när vi säger Nationalmuseum? Tänker du på samlingen, museet eller byggnaden? Hör om museets historia, om förändringar genom tiden och Nationalmuseum idag efter renoveringen.

Föreläsare Helén Hallgren Archer, intendent Nationalmuseum/Karin Olsson Trollmo, konstpedagog

Nationalmuseum 15, 16, 17 mars

Konstnärer i nytt land – från 1500-tal till idag
Kinesiske exilkonstnären Ai Weiwei skulptur, som står placerad utanför entrén, uppmärksammar människor som flyttat eller flytt. Även konstnärer har under historien bytt land. Hur syns det i deras konst? Vad påverkade dem? Hur gjorde de avtryck? Vi studerar verk av Giuseppe Arcimboldo, Alexander Roslin, Anders Zorn, Julia Beck, Josef Frank m.fl.

Föreläsare Helén Hallgren Archer/Staffan Redin, konstnär

Waldemarsudde 22, 23, 24 mars

Kvinnliga pionjärer vid sekelskiftet 1900 och Charlotte Gyllenhammar

Pionjären Ester Almqvist, Anna Boberg och Ellen Trotzig arbetade med olika konstnärliga uttryck inom symbolism och modernism.

Se deras landskap och porträtt och hör om hur de tog sig fram som konstnärer vid förra sekelskiftet.

Charlotte Gyllenhammar, en av Sveriges mest kända samtida konstnärer, utforskar gränser och närmar sig frågor om döden och livet, varandet och var vår existens upphör. Skulptur, installation samt film och fotografi visas både inomhus och i museets park.

Föreläsare Cecilia Gottfridsson, konstpedagog/Sophie Lindberg, konstpedagog

Nationalmuseum 29, 30, 31 mars

Trädgården – konst och natur under sex sekler
Hur trädgården skildrats i konsten, ofta i gränslandet mellan kultur och natur. Paradismyten, konstträdgården och människans närvaro i trädgården är i fokus. Drygt 300 målningar, teckningar, konsthantverk och skulptur av bl.a.

Antoine Watteau, François Boucher, Jean-Baptiste Oudry, Vincent van Gogh, Claude Monet och Carl Larsson visas men även samtida konstnärer som Peter Frie och Emma Helle.

Föreläsare Helén Hallgren Archer/Staffan Redin

Max 20 deltagare per grupp.

Producent för programserien

Helén Hallgren Archer

Programansvarig Eva Elfgrén

Avgift 950 kr, exkl. ev. entréavgifter (endast kortbetalning på museerna).

Tid Fyra onsdagar 8/3, 15/3, 22/3, 29/3:

Grupp 1 kl. 12.00–13.30

Obs! 29/3 kl. 13.00–14.30, senare starttid.

Arrangemang nummer 231160

Grupp 2 kl. 14.00–15.30

Obs! 29/3 kl. 14.30–16.00, senare starttid.

Arrangemang nummer 231165

Fyra torsdagar 9/3, 16/3, 23/3, 30/3:

Grupp 3 kl. 12.00–13.30

Obs! 30/3 kl. 13.00–14.30, senare starttid.

Arrangemang nummer 231170

Grupp 4 kl. 14.00–15.30

Obs! 30/3 kl. 14.30–16.00, senare starttid.

Arrangemang nummer 231175

Fyra fredagar 10/3, 17/3, 24/3, 31/3:

Grupp 5 kl. 12.00–13.30

Obs! 31/3 kl. 13.00–14.30, senare starttid.

Arrangemang nummer 231180

Grupp 6 kl. 14.00–15.30

Obs! 31/3 kl. 14.30–16.00, senare starttid.

Arrangemang nummer 231185

Kulturhistoria

Kvinnor bryter ny mark

Runt sekelskiftet 1900 steg kvinnor ut i offentligheten – i yrkesliv, föreningar, kultursektorer och media. De bröt mot konventionerna och gav sig av långt bortom allfarvägarna. För all framtid spräckte de ramarna för vad som ansågs normalt att göra för en kvinna. Vi möter här ett urval av kända och okända kvinnliga pionjärer.

27/3 Motvillig feminist

Sjuksköterskan, redaktören och fackföreningsledaren Bertha Wellin (1870–1951) lyfte sjuksköterskeyrkets status i Sverige. Men som politiker tvingades hon också inse underordningens mekanik.

Föreläsare Sara Heyman, sjuksköterska, författare, hälsokorrespondent för Sveriges Radio

3/4 Läkarinnor i med- och motvind

Varför valde en ung flicka en krävande utbildning

till läkare och hur såg hennes studieväg ut? Vi möter de första kvinnliga läkarpionjärerna, verksamma inom olika specialiteter runtom i Sverige.

Föreläsare Gudrun Nyberg, läkare, historiker och författare

17/4 Vagabonder

Kvinnliga resenärer trotsade konvensen och bekvämlighet och begav sig långt bort i världen. De fascinerades av människor och miljöer på exotiska platser och förmedlade intryck av vad de upplevde.

Föreläsare Per J. Andersson, chefredaktör för tidskriften Vagabond

24/4 Sveriges modernaste kvinna

Selma Lagerlöf (1858–1940) befann sig ofta i frontlinjen. Vi möter nya sidor av författaren, i filmens förtrollade värld, på den internationella scenen, i politiken, kärleken och i kampen mot nazismen.

Föreläsare Anna Nordlund, docent i litteraturvetenskap, Uppsala universitet

8/5 Agitator i kjol

En 36-årig överklasskvinna började 1894 åka landet runt som agitator för rösträtt och rättvisa. Kata Dalström (1858–1923), sjubarnsmor, socialist, folkbildare och buddist blev en megakändis.

Föreläsare Gunnela Björk, docent i historia, Örebro universitet och författare

Programansvariga Pia-Maria Hallberg och Lisa Öberg

Tid Fem måndagar kl. 14.45–16.30:
27/3–3/4, 17/4–24/4, 8/5

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 630 kr

Arrangemang nummer 231190

Skelett i garderoben på museer Vad minns och vad glömmes vi?

Hur handskas med hyllade personer? Allt från Zarah Leander till Evita Perón. Vilka bestämmer vad som ska minnas och glömmas? Och varför? Kan vi lyssna på antisemiten Wagner? Beundra slaveriets förkämpe general Lee? Hur omvärderas historia, som nationers roll under krig? Vilka bar egentligen skulden för atombomben? Utgångspunkten här är museers roll i personhistoria och allmän historieskrivning – aktuellt i dagens politiska klimat med ökad kulturstyrning och censur.

29/3 Nazism och skelett i garderoben

Zarah Leandermuseet – var Zarah en politisk idiot? Wagnermuseumet – skrev Wagner antisemitisk musik? Richard Straussmuseumet – var Strauss en

kollaboratör? Carl Orffmuseumet – Carmina Burana, en glömd historia! Hitlerutställningen i Berlin – hur vågade man!?

Föreläsare Stefan Bohman, docent i museologi, Umeå universitet, tidigare chef för Musikmuseumet

5/4 Nationalhjältar med skelett i garderoben

Mannerheimmuseumet – vad glöms kring en landsfader? Evita Perónmuseumet – hur presentera ett belastat ”helgon”? Kaj Munkmuseumet – en hjälte med fransar. Heidenstammuseumet – nationalförfattare? Mao- och Chou En-Lai-museer.

Föreläsare Stefan Bohman

12/4 Skelett i garderoben i USA

Trump och minnena – mordet i Charlottesville 2018 och Robert E. Lee. Sydstatsgeneralerna Lees och Jacksons museer – politiskt sprängstoff? Washingtons museum och Jeffersons – vördade slavägare!? Myter kring Lincolns museum.

Föreläsare Stefan Bohman

19/4 Andra världskrigets minnen och glömska på museer

Atombombsmuseumet i Hiroshima – vems är skulden? Atombomben på USA-museer – vems är skulden då? Armémuseum i Paris – motståndsmän eller medlöpare? Andra världskrigsmuseumet i Gdansk idag – censur och styrd glömska.

Föreläsare Stefan Bohman

Programansvarig Stefan Bohman

Tid Fyra onsdagar kl. 9.30–11.15: 29/3–19/4
Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 231200

Ljus och mörker i kulturens kosmopolitiska mötesplatser

Om platser där kulturyttringar blomstrat inom litteratur, dramatik, musik, konst och arkitektur och lockat kreativa personer under olika epoker. Platser som vi kan besöka eller uppleva genom teater, konserter och i konstverk. Det är kosmopolitiska miljöer med underströmmar av konflikter och spänningar beroende på etnisk, religiös och kulturell bakgrund eller mörka mänskliga företeelser. Hur uppstår dessa miljöer? Vad får dem att blomstra? Varför går de under?

30/3 Från Epidaurus till Stockholms stadion 1913

Utomhusspel genom århundradena som antiken, medeltiden, elisabetanska tiden, svenskt 1600-tal och Dramatens gästspel på Stadion.

Föreläsare Dag Kronlund, fil.dr i teatervetenskap, Stockholms universitet och författare

13/4 Den sjungande musan vid Pleisse

Leipzig har alltid varit en mötesplats för handel och nytänkande inom litteratur och musik, men också platsen för ett av historiens största fältslag och folkresningen som ledde till Berlinmurens fall.

Föreläsare Måns Tengné, musikvetare och musikjournalist

20/4 Ottomaner och franska caféer – om det judiska Salonica

Thessaloniki i Grekland var ett viktigt kulturcentrum under ottomanska rikets sista tid. Efter 1492 blev den tillflyktsort för de iberiska judarna och där blandades judiska, turkiska, grekiska och sydslaviska musiktraditioner.

Föreläsare Anders Hammarlund, docent i musikvetenskap, Uppsala universitet, författare, radioman och musiker

27/4 En bön för moderniteten – Göteborg, en förort till Berlin?

Göteborgs judiska församling spelade under 1800-talet en viktig roll i stadens kulturella liv, som förmedlare av kontinentala strömningar inom vetenskap och konst.

Föreläsare Anders Hammarlund

4/5 Staden som skapande miljö för idéer

Varför uppstod kultur och vetenskapligt tänkande? Hade stadsmiljön betydelse? Föreläsningen belyser sambandet mellan miljö och kreativitet ur ett historiskt perspektiv från antikens Aten och framåt.

Föreläsare Erland Sellberg, professor emeritus i idéhistoria, Stockholms universitet

11/5 Wien – mina drömmars stad?

Hur står sig nutida städer jämfört med dem som tidigare behandlats? Wien är exempel på en stad med en blomstrande kosmopolitisk miljö under många epoker.

Avslutning med reflektioner och samtal mellan föreläsare och åhörare.

Samtalsledare Erland Sellberg

Programansvarig Helga Messel

Tid Sex torsdagar kl. 14.45–16.30:

30/3, 13/4–11/5

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231210

Vad är bildning i vår tid?

Begreppet bildning har en lång historia med stor aktualitet också i vår tid. Vad är kunskap och vad menas med en bildad människa? Genom historien har begreppet utmanats på olika sätt. I serien speglas bildningsbegreppets rötter, dess historiska utveckling och samtida betydelse. Vilken roll spelar begreppet bildning idag, för individen och för samhället i stort? Hur har förutsättningarna för att bilda sig förändrats genom nya medier i digitaliseringens kölvatten?

5/4 Vår strävan efter bildning som gemensamt kunskapsbyggande

Föreläsare Sverker Sörlin, idéhistoriker och professor i miljöhistoria, Kungliga Tekniska högskolan

12/4 Folkbildningen och den bildade medborgaren

Föreläsare Bernt Gustavsson, professor emeritus i pedagogik, Örebro universitet

19/4 Boken, bildningen och kulturarvet i digitaliseringens epok

Föreläsare Karin Grönvall, riksbibliotekarie, Kungliga biblioteket

26/4 Om bildningens traditioner, olika uttryck och samtida gestalter

Föreläsare Anders Burman, professor i idéhistoria, Södertörns högskola

3/5 Från dumburk till bildningspodd – om bildning och media

Föreläsare Magnus Bremmer, chefredaktör för det digitala bildningsmagasinet Anekdot och litteratur- och mediahistoriker, Stockholms universitet

10/5 Vad är bildning?

Ett sammanknyttande samtal med blick framåt

Medverkande Jenny Björkman, samverkansdirektör, Riksbankens jubileumsfond, Johan Jönsson, ansvarig för teknisk utveckling av Wikipedia, Balsam Karam, författare och bibliotekarie

Samtalsledare Kenneth Abrahamsson

Programansvariga Kenneth Abrahamsson, Inga Sanner och Lisa Öberg

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 5/4–10/5

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231220

Litteratur

Är översättning möjlig?

Efter år i obemärkthet blir översättarna alltmer synliga. Deras namn trycks på bokomslagen, det finns stipendier, priser och utbildningar. Översättaren Nils Håkansons bok *Dolda gudar* fick Augustpriset 2021. Följ vår serie om översättarnas väg ut ur skuggorna, om deras vardag och vändor och om översättning som fredsarbete och kulturförmedling.

13/2 Översättning – en vetenskap i utveckling

Om den snabba utvecklingen inom översättningsvetenskapen från tidigt 90-tal till dagens metodologi samt om hur den framtida utvecklingen kan komma att se ut.

Föreläsare Yvonne Lindqvist, professor i översättningsvetenskap, Stockholms universitet

20/2 Är översättning möjlig?

Ett samtal om översättaryrkets vedermödor och glädjeämnen. Om arbetsprocessen, tidspress, ensamhet, etiska dilemman och språkliga nätter. Får översättaren förbättra, stryka, förändra? Vems är den översatta texten?

Medverkande Yukiko Duke, kulturjournalist och översättare, och Nils Håkansson, författare och översättare

27/2 Att välja bland all världens litteratur

Om konsten att hitta och översätta författare från jordens alla hörn. Många Nobelpristagare från små språkområden har översatts till svenska av mindre förlag. Hur hittar de sina författare?

Föreläsare Johannes Holmqvist, förlagschef Bokförlaget Tranan

6/3 Att översätta poesi

Vad innebär det att översätta poesi? Kan man tala om "överföring" mellan kulturer?

Föreläsningen bygger på egen forskning om sovjetisk översättningshistoria och erfarenhet av att översätta ukrainsk poesi.

Föreläsare Susanna Witt, docent i slaviska språk, Stockholms universitet

13/3 Översättning som litterär aktivism

Om hur skribenter som tystas, där yttrandefrihet inskränks eller hotas genom konflikter, kan ges röst och förmedlas genom översättning.

Föreläsare Kholod Saghir, projektledare översättningsutbytet Shaerat, översättare, chefredaktör Svenska PEN:s tidskrift PEN/Opp.

20/3 Vart tar översättandet av litteratur och poesi vägen?

Väntar en framtid där berättelsens kommersiella värde mindre drivs av språket medan agenter tar över som introduktörer? Eller ökar betydelsen av

att överbrygga kulturer i en orolig värld?

Vi spanar ...

Spanare Kholod Saghir, Johannes Holmqvist
Spaningsledare Joachim Forsgren, översättare, med.dr

Programansvariga Lars Fant och Françoise Sule
Tid Sex måndagar kl. 9.30–11.15: 13/2–20/3
Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37
Avgift 750 kr
Arrangemang nummer 231230

Litterär scen på Sturebiografen

Vårens litterära scen är lika omväxlande som alltid. Nya samtalsledare är kulturjournalisten *Gunilla Kindstrand* och kulturchefen på Expressen *Victor Malm*. Återkommer gör förläggaren och journalisten *Svante Weyler* och kritikern *Annina Rabe*. Vi möts under fem måndagseftermiddagar i Sturebiografens största salong.

13/2 Lena Andersson fick oss alla att bli del av vännekören som försökte tala Ester Nilsson tillrätta i *Egenmäktigt förfarande*. Sen porträtterade hon folkhemmets strävan att ordna våra liv och nyss gav hon sig på Palmemordet i en konspirationroman, *Koryféerna*. Parallellt analyserar hon tidsandan som vass krönikör. *Gunilla Kindstrand* samtalar med författaren.

20/2 I Åsnans år återvänder *Athena Farrokhzad* till centrala teman i sitt författarskap, nu genom en åsnas gestalt. Denna djurvärldens proletär som dumförklaras för att exploateras, denna migrant som aldrig får lägga ner sin last. *Victor Malm* skrev att boken är djupt politisk, sorglig och rolig med radikal språkglädje. Här samtalar han med diktaren.

27/2 Ostronen är över tvåhundra miljoner år gamla. I *Daniel Gustafssons Fine de Claire* spelar de en huvudroll, som en bild av mänsklig förstörelse. *Annina Rabe* samtalar med författaren om en roman som liknats vid en *Joseph Conrads Mörkrets hjärta* för vår tid, i sin förening av raseri och melankoli.

6/3 Onda natters drömmar av *Peter Englund* berättar om november 1942. Författaren har grävt i dagböcker, brevväxlingar och vittnesmål för att skildra världskrigets fasa från Shanghai till Nordafrika till Stalingrad. Hur vet man när en avgörande vändning kommer? *Svante Weyler* borrar i frågan med författaren.

13/3 Den uttalades 1989 och ekar genom decennierna med mord, mordförsök, litterära kriser och konflikter som följd. **Kajsa Ekis Ekman**,

journalist och författare, **Adnan Mahmutovic**, docent i engelsk litteratur och **Amanda Svensson**, författare och översättare samtalar med Svante Weyler om **Salman Rushdies** författarskap och fatwan mot *Satansverserna*.

Programansvariga Cecilia Bäcklander och Catherine Dahlström

Tid Fem måndagar kl. 12.30–14.15:
13/2–13/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 630 kr
Arrangemang nummer 231240

Att skriva liv

Vår nyfikenhet vad gäller andras liv verkar vara outtömlig. Men hur går det till då dokumentation, upplevelser och minnen omvandlas till biografisk text? Vad är trovärdigt? Vad är mer eller mindre fiktiv rekonstruktion? Några författare berättar om sina erfarenheter av att skriva liv – både det egna och andras. De tar oss på en resa bland såväl historiskt väldokumenterade liv som dagsaktuella livserfarenheter.

15/2 Längtan efter liv

Om biografi i teori och praktik. Och om att i text återskapa ett liv så att en människa träder fram ur det förflutna så levande att det blir som ett verkligt möte.

Föreläsare Johan Svedjedal, professor i litteraturvetenskap, särskilt litteratursociologi, Uppsala universitet

22/2 Underbara dagar bakom mig

”När jag insåg att jag ville skriva en biografi över Olof Palme fanns det redan flera böcker i ämnet och ytterligare verk var på gång. Ändå kände jag att jag hade en egen historia att berätta om Palme.”

Föreläsare Henrik Berggren, författare

8/3 Bortom bilden

Om det krävande uppdraget att skriva om Selma Lagerlöf när så mycket redan skrivits. Och om det omskakande i att skriva om sin egen mor, om människan före alzheimer och under de förvirrade sista åren.

Föreläsare Anna-Karin Palm, författare

15/3 Ett liv bland andra

Hur ska en biografi börja och sluta? Hur få de sammanflätade förloppen begripliga? Hur välja huvudteman? Vad händer efteråt när man står inför den text som framöver definierar vem man blivit och är?

Föreläsare Johan Fornäs, professor emeritus i medie- och kommunikationsvetenskap, Södertörns högskola

22/3 Från de stora drömmarnas tid

Yvonne Hirdman har bl.a. skrivit om Alva Myrdal, om sin mor och om sitt eget liv. I sin senaste bok berättar hon, baserat på deras dagböcker och brev, om sina farföräldrars unga kärlek i tidigt 1900-tal.

Föreläsare Yvonne Hirdman, författare och professor emerita vid Göteborgs och Stockholms universitet

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Programansvariga Catherine Dahlström och Ulla Kindenberg

Tid Fem onsdagar kl. 12.30–14.15:
15/2–22/2 samt 8/3–22/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 630 kr

Arrangemang nummer 231250, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 231251, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

Musik

Levande jazzhistoria

Jazzens karakteristiska instrument under 100 år. Vi uppmärksammar sex av de typiska instrumentgrupperna och deras främsta företrädare under hundra års jazzhistoria. Ulf Johansson Werre berättar, spelar skivor och exemplifierar från flygeln och tar oss med på en levande och instruktiv resa där vi analyserar och lyssnar på jazzens utveckling med fokus på en instrumentgrupp per föreläsning. Vid två av tillfällena bjuder Ulf in en gäst som han samtalar och spelar med.

13/2 Trummor/slagverk

20/2 Bastuba/kontrabas

27/2 Piano/banjo/gitarr

6/3 Klarinett/saxofon

13/3 Kornett/trumpet/flygelhorn

20/3 Trombon/ventilbasun

Föreläsare Ulf Johansson Werre, jazzmusiker, med.dr h.c., Uppsala universitet
Programansvarig Anita Kruckenberg
Tid Sex måndagar kl. 12.30–14.15:
13/2–20/3
Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37
Avgift 880 kr
Arrangemang nummer 231260

En böhmisk och mährisk rapsodi – fem tjeckiska tonsättare

Konstmusiken från Böhmen och Mähren har genom århundraden bjudit på färgstarka bidrag inom både opera, orkester- och kammarmusik. Med olika medel har kompositörerna sökt sig fram till en egen röst. Samtidigt har de varit tvungna att kämpa för att bli respekterade i en dominerande tysk-österrikisk musikkultur. I serien presenteras ett urval av dessa tonsättare och deras verk – som vanligt utifrån ett rikt material av musik, bilder och samtida historia.

16/2 Prolog: från Jan Hus (c:a 1369–1415) till Jan Hugo Voříšek (1791–1825)

Från kyrkoreformatorn Jan Hus' dramatiska 1400-tal och under sekler framåt, levererar Böhmen och Mähren framstående virtuosa musiker till hovkapell och kyrkor runt om i Europa.

23/2 Bedřich Smetana (1824–1884)

Med operor som *Brudköpet* och *Libuše*, orkestersviten *Mitt fosterland* och stråkkvartetten *Ur min levnad* blir Smetana en huvudperson och en symbol för den tjeckiska frigörelsen.

2/3 Antonín Dvořák (1841–1904)

Antonín Dvořák förenar böhmisk-mährisk folkton med inspiration från både Wagner, Liszt och Brahms i sin musik, och blir gudfader för en generation av amerikanska tonsättare.

9/3 Leoš Janáček (1854–1928)

Från att debutera som en senromantisk elev och arvtagare till Dvořák går Janáček sin egen väg och kommer att skapa en musik för 1900-talet som inte liknar någon annan.

16/3 Bohuslav Martinů (1890–1959)

I Martinůs musik möts ett modernistiskt experimenterande och en ständig längtan tillbaka till hemlandets traditioner och uttryck.

23/3 Vítězslava Kaprálová (1915–1940)

De allra senaste åren har inneburit ett senkommet internationellt genombrott för denna bortglömda pianist, kompositör och dirigent.

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Föreläsare Måns Tengné, musikvetare, musikjournalist
Programansvarig Monika Hammar Granberg
Tid Sex torsdagar kl. 9.30–11.15:
16/2–23/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 880 kr

Arrangemang nummer 231270, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 231271, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

I mindre kända poeters sällskap

Vi gläntar på dörren till några poeter och viskapare som till stora delar är okända för de flesta. Kanske känner man till deras namn och enstaka verk, men sällan deras stora produktion och mångsidighet. Alla var de födda och uppväxta under mellankrigstiden, i gränslandet mellan tradition och modernism. En generation av drömmare och sökare – en längtande generation, som anade något bortom vardagens utstakade spår. Alla skapade de egna fantasifyllda världar där lek och mörker blandas.

Johanna Broman Åkesson berättar i ord, bild och ton.

29/3 Katten blåser i silverhorn – Lennart Helsing

5/4 Visor i närheten – Fritz Sjöström

12/4 Vakna med en sommarsjäl – Elisabet Hermodsson

19/4 Visor svarta och röda – Lars Forssell

26/4 Från Molom till Annorstädes – Alf Hambe

3/5 Med ögon känsliga för grönt – Barbro Hörberg

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet
Programansvarig Anita Kruckenberg
Tid Sex onsdagar kl. 14.45–16.30: 29/3–3/5
Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 880 kr
Arrangemang nummer 231280

Naturvetenskap

Höjdpunkter i matematikens historia

Merparten av den matematik som skrevs ned på grekiska för mer än tvåtusen år sedan har visat sig vara fullständigt korrekt. Motsvarande kan inte sägas om vare sig fysik, kemi, biologi eller medicin. Matematikens metoder har förstås utvecklats enormt, men med dagens ögon betraktat, nästan obegripligt långsamt. Vi berättar här om några av matematikens framsteg som skedde relativt långsamt, under hundratals år, men också om något som gick avsevärt snabbare.

13/2 Beräknade ytan på en sfär

Arkhimedes beräknade arean av en sfärisk kalott på ett mycket vackert sätt – giltigt än idag. Svaret kan uttryckas på två olika vis, varav det ena leder till en ytriktig kartprojektion. Som ett specialfall fick han också hela sfärens area. Han uttryckte det helt korrekt trots att symbolen π ännu inte var uppfunnen.

20/2 Matematiker duellerar

År 1535 utmanade två matematiker i norra Italien varandra på duell om vem som var den skickligaste lösaren av den allmänna tredjegrads-ekvationen. Som preludeum beskriver vi hur man kunde lösa andragsgradsekvationer alltsedan antiken – med hjälp av geometri, långt innan algebran uppfunnits.

27/2 Visst kan man dra roten ur negativa tal

Roten ur minus 1 upptäcktes redan på 1500-talet, men det tog nästan trehundra år innan matematikerna erkände dess matematiska existens och insåg den stora nyttan med rötter ur negativa tal. Det var först den store Carl Friedrich Gauss som stegvis introducerade det s.k. komplexa talplanet för matematiken.

6/3 Trigonometrins historia fylld av matematikens kändisar

Trigonometrin, som handlar om samband mellan vinklar och sidor i trianglar, växte fram ur astronomin under seklerna kring Kristi födelse. Den användes för att beräkna framtida kalenderhändelser som vår- och höstdagjämning och idag för bl.a. satellitnavigationssystem.

13/3 Analysens förlovade land

Euler, Gauss, Cauchy, Riemann och Weierstrass var några av de matematiker som upptäckte en helt ny del av matematiken. Det medförde både en mycket vacker teori och oerhört användbara praktiska resultat. Teorin kastade ett förklarande ljus över merparten av matematikens alla framsteg under trehundra år.

20/3 Einstein insåg fördelen med ny geometri

Albert Einstein införde både den speciella och den allmänna relativitetsteorin (ungefär år 1905 respektive 1915). Men hur många matematiker och teoretiska fysiker hade inte hjälpt till att förbereda vägen och jämnat marken före och samtidigt med Einstein?

Föreläsare Jockum Aniansson, tekn.dr, Kungliga Tekniska högskolan

Programansvarig Kristin Dahl

Tid Sex måndagar kl. 13.00–14.45: 13/2–20/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231290

Den svenska fjällvärlden – vildmark och kulturlandskap

Den svenska fjällvärlden brukar kallas Europas sista vildmark. Här finns de största områdena i Europa som till stor del fortfarande är opåverkade av människan. Men fjällvärlden är också ett kulturlandskap som i tusentals år nyttjats av samerna och påverkats av renskötseln.

Vi kommer att lägga tonvikten på naturförhållandena, men berör också samernas kultur och människans påverkan på fjällnaturen genom turism, vattenkraftutbyggnad och gruvsdrift m.m.

15/2 Fjällvärlden – från Sälen till Tretriksröset

Vi ger en översikt över olika delar av fjällvärlden. Våra största nationalparker finns här och Sarek, Padjelanta och Stora Sjöfallet ingår i Lapponia världsarv. Vi tar även upp vandringsleder och turism.

Föreläsare Bo Eknert, fil.lic. i naturgeografi, Stockholms universitet

22/2 Hur fjällkedjan bildats och dess geologiska uppbyggnad

Fjällen är en del av bergskedjan Kaledoniderna och skiljer sig geologiskt från resten av Sveriges berggrund. Vi visar hur fjällkedjan bildades och hur den förändrats under årmiljonerna.

Föreläsare Åke Johansson, docent i mineralogi och petrologi och Stefan Claesson, professor emeritus i isotopgeologi, båda Naturhistoriska riksmuseet

1/3 Fjällen som botanisk lustgård

Här presenteras växtsamhällen på olika nivåer. Fjällfloran har en förvånansvärt hög artrikedom och en stor färg- och formriktighet. Fjällväxterna visar också en hög grad av anpassning till sin kärva livsmiljö.

Föreläsare Bo Eknert

8/3 Fjällens djurliv

Fjällvärlden är känd som hemvist för de stora rovdjuret men har också ett rikt fågel- och insektsliv. Även här kan man göra många intressanta studier av olika arters anpassningar till miljön och klimatet.

Föreläsare Bo Eknert

15/3 Fjällvärlden och klimatförändringarna

De arktiska miljöerna är extra känsliga för klimatförändringar och här väntas den globala uppvärmningen få särskilt stora effekter. Hur kommer fjällvärlden att se ut i ett förändrat klimat?

Föreläsare Gunhild "Ninis" Rosqvist, professor i geografi, inriktning naturgeografi, Stockholms universitet

22/3 Samerna och fjällvärlden

Samerna utgör urbefolkningen i fjällvärlden. De har ett långt historiskt nyttjande av fjällen. Här får vi en översikt över rennäringens problem och hur skogsbruk, turism och gruvsdrift påverkar förutsättningarna för renskötsel.

Föreläsare Mikael Kuhmunen, ordförande Sirges sameby

Programansvarig Bo Eknert

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15:

15/2–22/3

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231300

På forskningsfronten mycket nytt

Många upptäckter inom naturvetenskaplig, medicinsk och teknisk forskning bidrar omgående till samhällsutvecklingen i form av bättre produkter och behandlingar. Dessutom görs kontinuerligt framsteg som bidrar till långsiktig kunskapsuppbyggnad inför framtiden. Här ges exempel på spännande forskningsteman från några aktuella områden.

16/2 Hur kan vi lära robotar att prata med människor?

En robot har sensorer för att kunna kommunicera med människor, genom avläsning av människors röst, blickriktning och ansiktsuttryck. En svårighet är att lära roboten förstå vems tur det är att tala.

Föreläsare Gabriel Skantze, professor i tal-kommunikation, Kungliga Tekniska högskolan

23/2 Så uppstår placeboeffekten

Placeboeffekt innebär att sjukdomssymptom minskar trots verkningslös behandling, t.ex. kan

smärta minska vid förväntan av att ha fått morfin. Med hjälp av en magnetkamera kan man visa hur placeboeffekt uppstår i hjärnan.

Föreläsare Karin Jensen, docent i klinisk neurovetenskap, Karolinska institutet

2/3 Framtidens batterier

– starkare, smartare, snällare

Behovet av energilagring för bl.a. elfordon är stort. Dagens batterier har problem med kostnad, miljöpåverkan och prestanda. Framtidens batterier utlovar lösningar – när kan de i så fall bli verklighet?

Föreläsare Daniel Brandell, professor i materialkemi, Uppsala universitet

9/3 Kan man banta med brunt fett?

Brunt fett skapar värme genom förbränning, speciellt hos nyfödda däggdjur. Djur som går i ide har brunt fett även som vuxna. På senare år har man insett att även många vuxna människor har brunt fett.

Föreläsare Barbara Cannon, professor emerita i zoofysiologi, Stockholms universitet

16/3 Bildskärmar av elektroniskt papper sparar energi

På dagens skärmar skapas text och bild genom att ljus skickas ut från skärmen. På s.k. elektroniskt papper reflekteras omgivande ljus på ytan och då åtgår mindre energi och texten blir läsbar i solsken.

Föreläsare Andreas Dahlin, bitr. professor i kemi och kemiteknik, Chalmers tekniska högskola

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Programansvarig Inger Florin

Tid Fem torsdagar kl. 12.30–14.15:

16/2–16/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 630 kr

Arrangemang nummer 231310, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 231311, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

Rymden är över oss – nya upptäckter

Rymden har alltid fascinerat människorna. Att studera rymdens egenskaper och dess utveckling ger också en mycket bra grund in i naturvetenskaperna. Rymden omfattar allt från fysik, kemi, geovetenskap och matematik till stora estetiska upplevelser. Nu fortsätter vår resa från den antika vetenskapen till de senaste James Webb-bilderna. En av föreläsningarna är på engelska.

29/3 Från gudar till galaxer

Människan har alltid fascinerats av stjärnorna, men tolkningarna har varierat över tid. Där våra förfäder såg gudar, ser vi kärnkraftverk, och där de såg suddiga moln, nebulosor, ser vi galaxer. Här jämför vi tidigare förklaringar med dagens. Och då ser vi att gudarna finns kvar!
Föreläsare Marie Rådbo, professor emerita i astronomi, Göteborgs universitet

5/4 Exoplaneter, galaxer, stjärnor – nytt från James Webb-teleskopet

Under James Webb-teleskopets första år har vi fått se fantastiska och unika bilder av stjärnor, galaxer och planeter. Vad gör teleskopet så speciellt och vad kan det ge oss framöver? Vi får exempel på upptäckterna som gjorts.
Föreläsare Jens Melinder, forskare, fil.dr i astronomi, Stockholms universitet

12/4 Big bang och universums historia

Hur stort är egentligen universum och hur började allt? En föreläsning om Big bang, universums oändlighet. Finns det fler universum?
Föreläsare Joakim Edsjö, professor i teoretisk fysik, Stockholms universitet

19/4 Är universum ovanligt människovänligt?

Om astrofysikaliska tankar och filosofiska spekulationer kring frågan om allt hade kunnat vara annorlunda.
Föreläsare Bengt Gustafsson, professor emeritus i teoretisk astrofysik, Uppsala universitet

26/4 Making and merging black holes in the universe

Gravitational waves are our newest window to the cosmos and to the life of black holes in the Universe.
Föreläsare Evan O'Connor, associate professor, institutionen för astronomi, Stockholms universitet. *Obs! Föreläsningen ges på engelska.*

3/5 Ögon känsliga för stjärnor

Alla kulturer har i alla tider betraktat stjärnhimlen. Detta har påverkat kulturerna och deras världsbilder och myter, bl.a. egyptiernas,

kinesernas, mayafolkets och samernas. Samtidigt studerar vi några av deras monument, som understryker hur viktig stjärnhimlen var för dem.
Föreläsare Marie Rådbo

Programansvariga Arne Lindqvist och Ingvar Isfeldt

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 29/3–3/5
Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 750 kr
Arrangemang nummer 231320

Bygga för framtiden

Medvetenheten om jordens ändliga resurser tvingar oss att tänka och lära nytt. Utmaningen är att bygga hållbart. Vi lever i en spännande tid av forskning, innovationer och byggteknisk utveckling i en rasande takt. Hur möter vi – människor, samhälle och industri – framtidens krav?

30/3 Hur högt kan ett trähus bli?

Det byggs många stora hus i trä. Miljöargumenten driver på. Ett förnybart material som lagrar koldioxid. Träbyggnadstekniken utvecklas och utmaningarna är många. Hållfasthet och rörelser i materialet, fukt och brandsäkerhet. Vilka trender ser vi?
Föreläsare Marie Johansson, professor i byggteknik, Linnéuniversitetet

13/4 Kiruna – konsten att flytta en stad

År 2004 hade järnmalsbrytningen pågått i hundra år. Att fortsätta följa malmkroppen i berget skulle ge sprickbildningar som hotade staden. Stadsomvandlingen kräver unika tekniska lösningar. Hur påverkas människorna och hur tänker man om framtiden och bebyggelsens hållbarhet?
Föreläsare Christer Vinsa, projektchef, Kiruna stadsomvandling

20/4 Skriket efter träkonstruktioner

Vi lever i en ny träålder med intensiv konstruktionsutveckling. Men vad är trä och vilka skillnader finns mellan träslagen? Kan trä och andra material bli kompositer som överträffar de ingående materialens egenskaper? Naturen tillhandahåller trä, men det tas tillvara i liten utsträckning.
Föreläsare Magnus Wälinder, professor i byggnadsmaterial, Kungliga Tekniska högskolan

27/4 Kontrollera ljudet!

Vår livskvalitet påverkas av ljud. God ljudmiljö krävs för en hållbar och attraktiv urban miljö. Hur kan planering och utformning av ljud, akustisk design, begränsa oönskade ljud och förstärka positiva?

Föreläsare Björn Hellström, forskare, Research Institutes of Sweden (RISE), enheten för stadsutveckling

4/5 Hållbart tänkande – en motkraft

Ekologiskt hållbart byggande vill minimera miljöpåverkan, från tillverkning till rivnings-skede. Sunda hus kräver varsam hantering av resurser, att kretslopp sluts och att bygget är anpassat till platsen. Klarar byggbranschen att bygga hållbart?

Föreläsare Varis Bokalder, arkitekt och författare

Programansvarig Ia Envall

Tid Fem torsdagar kl. 12.30–14.15:

30/3, 13/4–4/5

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 630 kr

Arrangemang nummer 231330

Politik och samhälle

Från Kalmarunionen till Nato – möjligheter för Norden

Norden är en av världens mest integrerade och framgångsrika regioner. Framstegen efter andra världskriget gjorde Norden till internationell förebild. Samtidigt har samarbetssträvandena aldrig nått hela vägen fram. Nu väntar gemensamt medlemskap i Nato och nya säkerhetspolitiska utmaningar. Påfrestningarna på de nordiska välfärdsmodellerna är påtagliga. Den sociala samhörigheten i Norden hotar att slitas isär. EU:s samordningskrav ställer sig i vägen för det grannsamarbete som redan finns.

I serien belyser vi framsteg att värna och möjligheter att fånga för Norden.

13/2 Från grannkrig till småstatsskandinavism

De första femhundra åren.

Föreläsare Ruth Hemstad, førsteamanuensis II, Nordenspecialist, universitetet i Oslo och Nasjonalbiblioteket

20/2 Hotad självständighet

– krig och internationellt samarbete

De senaste hundra åren.

Föreläsare Bengt Lindroth, journalist och författare, tidigare bl.a. Sveriges Radios korrespondent i Norden

27/2 Nordiska rådet

– de stora projekten och gränshinder

Föreläsare Johan Strang, professor, forskare, Centrum för nordiska studier, Helsingfors universitet

6/3 Varför är de nordiska länderna bäst?

Norden alltid i topp i internationella jämförelser av välbefinnande och välfärd.

Föreläsare Sven Hort, professor emeritus i sociologi, Linnéuniversitetet

13/3 Design och arkitektur i Norden

Gestaltade livsmiljöer och samhällsideologier från tidigt 1900-tal.

Föreläsare Christian Björk, fil.dr, lektor, inredningsarkitektur och möbeldesign, Konstfack, Stockholm

20/3 Norden – en framtidstanke

Samtal mellan Heidi Avellan, politisk chefredaktör Sydsvenskan HD och Bengt Lindroth

Programansvariga Mats Bodin och Anders Mellbourn

Tid Sex måndagar kl. 9.30–11.15: 13/2–20/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231340

Säkerhet, krig och konflikt

Kriget i Ukraina sätter säkerhet och försvar högt på dagordningen i många länder. Sverige och Finland inviteras som medlemmar i Nato, en dramatisk förändring i svensk säkerhetspolitik.

Uppmärksamheten på cybersäkerhet och desinformation har skärpts, den globala folkrättsordningen utmanas. Serien ger perspektiv på dagsaktuell utveckling, historiskt perspektiv på krigets karaktär och folkrättens normer. Och med erfarenheter från tidigare krig speglas problem och möjligheter med fredsbyggande.

13/2 Krigets karaktär i historiens ljus

Hur kan krigets karaktär ses i ett historiskt förlopp? Hur har balansen mellan militära våldsinsatser och påverkan på samhället förändrats under århundradena? Suddas gränsen mellan krig och fred ut?

Föreläsare Gunnar Åselius, professor i militärhistoria, Försvarshögskolan

20/2 Folkrätt, krigets lagar

Är FN-stadgan hotad idag? Vad betyder det för ett globalt folkrättsligt normsystem när regionala geopolitiska block växer fram i världen? Hur kan krigets lagar, ansvar för krigsförbrytelser påverkas?

Föreläsare Pål Wrangé, professor i folkrätt, Stockholms universitet

27/2 EU:s säkerhetspolitik och Nato – hur ser kopplingen ut?

Hur har EU:s försvarspolitik utvecklats de senaste åren? Vad är det för skillnad på EU:s

säkerhets- och försvarspolitik och Nato? Spelar Norden någon roll inom säkerhets- och försvarspolitiken?

Föreläsare Malena Britz, docent i statsvetenskap, Försvarshögskolan

6/3 Medier och demokrati, källkritik och desinformation

Vilken roll har journalistiken i en demokrati? Hur rapporterar man journalistiskt om krigsförbrytelser? Och källkritiken som spelar en avgörande roll, hur motverkar vi desinformation?

Föreläsare Ester Pollack, professor i journalistik, Stockholms universitet

13/3 Cybersäkerhet

Vad innebär cyberförsvar och informations-säkerhet? Vilka hot ser vi och vilka insatser krävs för att upprätthålla en rimlig säkerhet?

Föreläsare Ulrik Franke, seniorforskare, Research Institutes of Sweden (RISE)

20/3 Fredsbyggande och minnespolitik efter krig och konflikt

Våldet lämnar ett både synligt och osynligt arv. Fredsprocesserna när det gäller övergångsrättvisa, försoning och minnespolitik – vad kan vi lära oss av dessa inför framtida fredsslut.

Föreläsare Johanna Mannergren Selimovic, docent i freds- och utvecklingsforskning, Södertörns högskola

Programansvarig Kerstin Bjellerup

Tid Sex måndagar kl. 14.45–16.30:

13/2–20/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231350

Kvinnor och makt, kvinnor med makt

Kvinnor idag leder organisationer, har chefspositioner inom traditionellt manliga områden som polisen och Försvarsmakten och har inte sällan fortsatt huvudansvaret för familjen. Vilka krav ställer förändringarna och hur hanterar kvinnorna dem? I serien belyses perspektiv som hälsa, juridik, politik och jämställdhet.

15/2 Arbete för livet

Mot bakgrund av 1900-talets kvinnohistoria: Hur långt är ett aktivt arbetsliv? Vad betyder ansvar för andras välbefinnande och hälsa för den egna hälsan? Vad har makt med kvinnors hälsa att göra?

Föreläsare Annika Forssén, docent i allmänmedicin, Umeå universitet, författare

22/2 Fru Justitia i praktiken

Antalet kvinnor ökar på juristlinjen, en majoritet av de biträdande juristerna på advokatbyråerna är kvinnor medan advokater och delägare fortsatt huvudsakligen är män.

Föreläsare Mia Edwall Insulander, advokat, generalsekreterare för Sveriges advokatsamfund

1/3 Kvinnor som politiska makthavare – exemplet Margaret Thatcher

Storbritanniens första kvinnliga premiärminister väckte och väcker starka känslor. En medelklass-kvinna från landsbygden ledde ett korståg som gav henne epitetet Järnlady. Hon tvingades avgå 1990.

Föreläsare Gunnela Björk, docent i historia, Örebro universitet, författare

8/3 Jämställdhet – hur fungerar det på jobbet?

Hur får vi jämställdhet att fungera på arbetsplatser? Kan jämställdhetsintegrering driva innovation och utveckling? Och vilken inverkan har Covid-19-pandemin haft på jämställdheten i Sverige och Europa?

Föreläsare Anne-Charlott Callerstig, forskare, Centrum för feministiska samhällsstudier (CFS), Örebro universitet, tidigare bl.a. expert i nationella Jämställdhetsutredningen

15/3 Feminism som byråkrati

Hur har svensk jämställdhetspolitik utvecklats? Är det politik eller har det utvecklats till projektbyråkrati? Ligger arbetet med svensk jämställdhet i konsulternas händer?

Föreläsare Malin Rönnblom, professor i statsvetenskap, Karlstads universitet

22/3 Framåt marsch – kvinnor i försvaret

För mer än 40 år sedan öppnades officersyrkena för kvinnor. Hur har kvinnor bemötts och varför har det ansetts viktigt att rekrytera fler kvinnor till den militära grundutbildningen?

Föreläsare Fia Sundevall, docent och forskare i ekonomisk historia, Stockholms universitet

Programansvarig Kerstin Bjellerup

Tid Sex onsdagar kl. 14.45–16.30:

15/2–22/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 231360

Sverige sticker ut ...

Skjutningarna ökar och Sverige har flest döds-skjutningar per capita i Europa. Gängkriminella miljöer och allt yngre som skjuter kan förklara varför Sverige sticker ut. Polisbristen och låg upplärning är några identifierade problem. Många går fria. Danmark lyckas bättre. Vad skiljer länderna åt? Vi undersöker polisyrket, våldsmonopolet i teori och praktik, åklagarnas och domstolarnas roller och metoder samt socialtjänstens förmåga att förebygga att unga hamnar i gängkriminalitet.

16/2 Södertälje kommun – arena för gängkriminalitet

Som arena för gängkriminalitet, skjutningar och sprängningar sticker Södertälje kommun ut, särskilt år 2022. Hur hamnade vi här? Varför lyckas Danmark bättre än Sverige?

Föreläsare Boel Godner, kommunstyrelsens ordförande i Södertälje

23/2 Sveriges unika demografiska förändring – konsekvenser för förorterna och våldsmonopolet

Våldsmonopolet i teori och praktik, dess idé och betydelse för att upprätthålla rättssäkerhet, lag och ordning i en demokrati.

Föreläsare Peter Esaiasson, professor i statsvetenskap, Göteborgs universitet

2/3 Gäng och skjutningar

En kriminologisk bild ur polisens perspektiv.

Föreläsare Sven Granath, kriminolog, Stockholms universitet

9/3 Domstolarna, de gängkriminella och bevisvärdering – en besvärlig ekvation

Föreläsare Thomas Ahlstrand, åklagare mot internationell och organiserad brottslighet

16/3 Socialtjänstens roll

Vilken är socialtjänstens roll för att förhindra och få stopp på skjutningar och gängkriminalitet?

Föreläsare Michael Tärnfalk, universitetslektor, forskare i socialt arbete, Uppsala universitet

Programansvariga Ing-Marie Persson, Agneta Lundén och Elisabet Hermansson
Tid Fem torsdagar kl. 14.45–16.30:
16/2–16/3

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 630 kr
Arrangemang nummer 231370

Frankrikes många ansikten

Krig och allianser, kolonialism och frigörelse, elitism och mångkultur. Frankrike har en konfliktfylld historia och ett fredligare, men fortsatt högintressant nu. Fem föreläsningar om en stor granne mitt i Europa.

29/3 Frankrike i världen

Är eller var Frankrike en politisk stormakt? Hur formades relationen till Ryssland, EU, Kina, FN och USA?

Föreläsare Olle Svenning, journalist och författare

12/4 Frankrikes koloniala förflutna

Att Frankrike var en kolonialmakt i Indokina och Afrika präglar landet på otaliga sätt, befolkningen, utrikespolitiken, det kulturella inflytandet ...

Föreläsare Inga Brandell, professor emerita i statsvetenskap, Södertörns högskola

19/4 Frankrike – en kulturell stormakt?

Mode, mat, vin, film, måleri, *quelle élégance* – till och med kärleken tycks tjusigare i fransk tappning. Men hur fransk är denna kultur?

Föreläsare Christophe Premat, docent i franska med kulturvetenskaplig inriktning, Stockholms universitet

26/4 Den franska arkipelagen

Hur många Frankrike finns det? Bönder och arbetare, katoliker och muslimer, förorten, staden och landsbygden bildar en hel arkipelag.

Föreläsare Alice Petrén, journalist och författare

3/5 Fransk inrikespolitik – en dramatisk historia

Macron som president och vilka frågor står högst på dagordningen?

Föreläsare Benedicte Berner, undervisar i media och demokrati, Institutet för politiska studier i Paris

Programansvariga Cecilia Bäcklander och Nina Kyrklund

Tid Fem onsdagar kl. 9.30–11.15:
29/3, 12/4–3/5

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 630 kr
Arrangemang nummer 231380

Temadag

Centralstaden – nytt nav för framtidens resande

2 maj

Stockholms centralstation är Sveriges mest besökta plats med i snitt 230 000 resenärer och besökare per dag. Överdäckning av spårområdet och utbyggnad av stationen ger nya möjligheter. Hur kan en ökad järnvägskapacitet gå hand i hand med utveckling av området runt stationen till en levande attraktiv stad?

Utveckla stationen och stärk bytespunkten

Föreläsare Daniel Markström, chef Region Stockholm, projektutveckling, Jernhusen AB

Arkitekttävling

Fyra arkitektteam fick ett parallellt uppdrag att upprätta en strukturplan för hela planområdet och utveckla det mobilitetsnav som platsen utgör. I uppgiften ingick också att föreslå övergripande arkitektonisk gestaltning av området.

Föreläsare Anna Bergström, projektutvecklare och arkitekt, Jernhusen

Det vinnande förslaget – Centralstaden

Föreläsare Susanne Ramel, partner, arkitekt SAR/MSA, Marge Arkitekter

Hur ser staden på utvecklingen av stationsområdet?

Kommentarer Jan Valeskog, stadsbyggnads- och idrottsborgarråd, Stockholms stad

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Tisdag 2 maj kl. 13.00–16.00

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 231390

Vandringar och exkursioner

Konstvandringar

Under tre konstvandringar får du upptäcka offentlig konst och stadens arkitektur från tre olika sekel. Vandringarna tar dig över västra Södermalm, Norrmalms bakgator och till bankpalatsen i city.

1. Västra Södermalm

Vi vandrar i området kring Mariatorget, där det finns gott om konst från olika tidsepoker.
Mötesplats Mariatorget, vid skulpturen Tors fiske

2. Norrmalms bakgator

Vi går från Handelshögskolan till Hötorget genom Norrmalms bakgator och parker.
Mötesplats Rådmanngatans t-bana, uppgång Handelshögskolan

3. Stadens bankpalats

Kring förra sekelskiftet byggdes ett stort antal bankpalats i hela landet, flest av dem i centrala Stockholm. Vi tittar närmare på de praktfulla fasaderna och tolkar symboliken i skulpturerna.
Mötesplats Gustav Adolfs torg, utanför Utrikesdepartementet

Max 25 personer per grupp.

Guidar Marie Andersson och Eva Palmqvist, konstpedagoger och konstvetare,
Konstvandringar Stockholm
Programansvarig Eva Elfgrén
Avgift 630 kr

Tid Tre onsdagar 12/4, 19/4 och 26/4:

Grupp 1 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 231400
Grupp 2 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 231405

Tre tisdagar 2/5, 9/5, 16/5:
Grupp 3 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 231410

Grupp 4 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 231415

Grupp 5 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 231420

Grupp 6 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 231425

Tre onsdagar 3/5, 10/5, 17/5:
Grupp 7 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 231430

Grupp 8 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 231435

Grupp 9 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 231440

Grupp 10 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 231445

Kulturhistoriska vandringar i Gamla stan

Vårens vandringar tar dig till de äldsta delarna av Stockholm – Stadsholmen och Helgeandsholmen. Lär dig mer om stadsmurarna, namnsättningen av kvarter, gator, gränder och torg, klosterverksamhet, framstående byggnader, konstnärliga utsmyckningar och ankarslutar. Vår ciceron berättar om stadsutvecklingen, t.ex. hur den stora kroggatan, mode- och kappgatan och den litterära gatan vuxit fram.

1. Inre Stadsholmen

Innanför den gamla stadsmuren, dvs. mellan Prästgatan och Baggensgatan.
Mötesplats Järntorget vid pumpen

2. Västra Stadsholmen och Helgeandsholmen

Området Västerlånggatan, Stora Nygatan och gränderna där emellan. Vi avslutar med ett kortare besök på Helgeandsholmen.
Mötesplats Järntorget vid pumpen

3. Östra Stadsholmen

Området mellan Skeppsbron, Slottsbacken och Österlånggatan med alla dess gränder.
Mötesplats Järntorget vid pumpen

Max 30 personer per grupp.

Ciceron och kontaktperson Berit Dahlström, Stockholmskännare och socionom,
bedavandringar@yahoo.com
Programansvarig Eva Elfgrén
Avgift 735 kr

Tid Tre måndagar 17/4, 24/4, 8/5:

Grupp 1 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 231450

Tre tisdagar 18/4, 25/4, 9/5:
Grupp 2 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 231455

Tre onsdagar 19/4, 26/4, 10/5:
Grupp 3 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 231460

Tre torsdagar 20/4, 27/4, 11/5:
Grupp 4 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 231465

Vandra i historien

Kungsholmen, Gamla stan och Mariaberget bär på synliga eller dolda spår av historien. Individer och maktgrupperingar har påverkat samhällsutvecklingen liksom inflyttning, farsoter och bränder. Lär dig mer om din stads historia via dessa människors öden.

1. Kungsholmen – från utkant till maktcentrum

Hur Kungsholmen förvandlats genom seklerna. Från lantliv till tidiga industriområden med garverier, manufakturer och salpetersjuderiet till dagens moderna stad med nybyggda bostadsområden, kontorskomplex och Stockholms stolta stadshus.

Mötesplats Stadshusets entré mot Hantverkargatan

2. Gamla stan – om eldsjälar, bråkstakar och annat folk

Hör berättelser om människor som på olika sätt påverkat staden mellan broarna. Se hur människors liv och behov syns via skolorna, institutionerna för barn- och äldreomsorg, brott och straff liksom i religiösa byggnader.

Mötesplats Järntorget vid Evert Taubes staty

3. Mariaberget – maktlösa och mäktiga som påverkat staden

På Mariaberget har dramatiska händelser ägt rum. Hör berättelserna om människorna som var med. Se spåren av verksamheter och upptäck byggnader som fortfarande finns kvar.

Mötesplats Slussen ovanför grindarna till Stadsmuseet

Max 25 personer.

Ciceron Elisabeth Brenning, tidigare antikvarie på Stadsmuseet i Stockholm, brenningelisabeth@gmail.com
Programansvarig Eva Elfgren
Avgift 735 kr

Tid Tre tisdagar 18/4, 25/4, 2/5
Grupp 1 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 231470

Tre onsdagar 19/4, 26/4, 3/5
Grupp 2 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 231475

Tre torsdagar 20/4, 27/4, 4/5
Grupp 3 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 231480

Tre fredagar 21/4, 28/4, 5/5
Grupp 4 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 231485

Natur och kultur i Västergötland 8–12 maj

Möt våren bland munkar, kristalläpplen och blommande körsbärslundar i Platåbergslandskapet mellan Billingen och Kinnekulle – en resa i tid och rum. Ett område, utsett till Global Geopark av Unesco, som bjuder på mångmiljonåriga, förstenade havsbottnar, istida klimatavtryck och otaliga historiska monument över människans förehavanden i en trakt med speciella naturförutsättningar.

Max 30 deltagare.

I avgiften 7 100 kr ingår

- Fem dagars program 8–12 maj med buss.
- Fyra övernattningar med frukost, i enkelrum med dusch och toalett, sänglinne och handdukar.
- Fyra middagar på Axevalla folkhögskola.
- Lunch på folkhögskolan dag 1 och dag 5.
- Reseledning, entré- och guideavgifter.
- Exkursionsguide.

Resan startar från Skövde resecentrum 8 maj kl. 11.00 med abonnerad buss och avslutas på samma plats, 12 maj på eftermiddagen. Bussen har högtalarsystem och toalett.

Obs! Resan till och från Skövde ombesörjs av deltagarna själva. Den ingår ej i avgiften.

Bokad lunch på lokal längs vägen betalas individuellt.

Förläggning och tillgänglighet

Vi bor på Axevalla folkhögskola. Vandringar sker i lättgången, ibland kuperad terräng. Trappor kan förekomma i vissa branter. Guidesystem med individuella hörsnäckor används vid gruppvandringarna.

Anmälan angående vegetarisk kost, matallergi m.m. görs till Eva Elfgren, se nedan.

Reseledning

Anders Yrgård, naturgeograf, Stockholms universitet.

Guider

Maria Vretemark, tidigare intendent vid Västergötlands museum och ansvarig för de senaste årens utgrävningar i Varnhem, representanter för Falbygdens museum och Unesco Global Geopark samt lokala guider.

Uptaktsmöte torsdag 13 april kl. 13.00–14.45
Programinformation och korta ämnesintroduktioner.

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Önskemål om rum

- Vissa enkelrum har något lägre standard (reducerat pris) och vissa rum ligger en trappa upp, utan hiss. Meddela om du har problem med trappor.
- Delat dubbelrum krediteras med 1 200 kr per person, vilket regleras i efterhand.
- Meddela Eva Elfgren senast 14 april via mejl om du och en till resenär vill bo i dubbelrum.

Avbokning

Eventuell avbokning görs senast 14 april till Eva Elfgren.

Programansvarig Anders Yrgård,
anders.yrgard@hotmail.com
Administrativa frågor Eva Elfgren,
eva.elfgren@senioruniversitetet.se, 08-789 43 13
Avgift 7 100 kr
Arrangemang nummer 231500

Gotlands natur och kultur 6–11 juni

Välkommen till Gotland i försommartid då ängerna går i blom och sillgrisslorna häckar på Stora Karlsö. Upplev Gotlands unika natur och rika kulturarv med kyrkokonst, stenhuggeri och industrihistoria. Studera öns geologi och fossilen som berättar om en mångmiljonårig utveckling i tropiska hav. Resan avrundas i världsarvet Visby. Max 35 deltagare.

I avgiften 8 800 kr ingår:

- Sex dagars program 6–11 juni med buss på Gotland.
- Fem övernattningar med helpension, i enkelrum med dusch och toalett, sänglinne och handdukar. Lunch dag 1 och dag 6.
- Gruppbiljett Nynäshamn–Visby, tur och retur.
- Transfer med båtbus till och från Cityterminalen.
- Båtresa till Stora Karlsö med lokal naturguide.
- Reseledning, entré- och guideavgifter.

Resan startar från färjeterminalen i Nynäshamn. Avresa med tidiga morgonbåten från Nynäshamn 6 juni. Hemresa från Visby 11 juni sen eftermiddag.

Föreläsning och tillgänglighet

Vi bor på Gotlands folkhögskola i Hemse. Tre heldagsutflykter ingår, liksom vissa kvällsaktiviteter i form av föreläsningar, kortare utflykter eller vandringar. Vandringarna äger rum i olika terräng, från äng till mer kuperad och stenig mark. Guidesystem med individuella hörsnäckor används. Resan till Stora Karlsö sker med täckt turistbåt.

Anmälan angående vegetarisk kost, matallergi m.m. görs till Eva Elfgren, se nedan.

Reseledning

Anders Yrgård, naturgeograf, Stockholms universitet

Guider

Sara Eliasson, geolog och författare, tidigare Gotlands museum, Monika Fröding, konsthistoriker, Gotlands folkhögskola

Upptaktsmöte torsdag 27 april kl. 10.00–11.45. Programinformation och kortare ämnesintroduktioner.

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Önskemål om rum

- Vissa rum ligger en trappa upp, utan hiss. Meddela om du har problem med trappor.
- Delat dubbelrum krediteras med 1 500 kr per person, vilket regleras i efterhand.
- Meddela Eva Elfgren senast 28 april via mejl om du och en till resenär vill bo i dubbelrum.

Avbokning

Eventuell avbokning görs senast 28 april till Eva Elfgren.

Programansvariga

Anders Yrgård, anders.yrgard@hotmail.com, 070-327 70 93
Daniel Malm, Gotlands Folkhögskola,
daniel.malm@gotland.se, 0498-20 36 54
Administrativa frågor Eva Elfgren,
eva.elfgren@senioruniversitetet.se, 08-789 43 13
Avgift 8 800 kr
Arrangemang nummer 231510

Universitetskurser

Senioruniversitetets kurser utgör fristående kurser i respektive ämnen. De har sin motsvarighet antingen vid Stockholms universitet eller närliggande universitet och högskolor, eller utgår ifrån kurser och material som används vid dessa lärosäten.

Kursernas omfattning anges i högskolepoäng. Studietakten innebär normalt motsvarande 7,5 poäng per termin, dvs. kvartsfart.

Undervisningen består av föreläsningar och/eller seminarier och ibland av studiebesök. Undervisningen meddelas i regel av lärare som undervisar eller har undervisat vid universitet eller högskola eller har doktorsexamen.

Inga formella behörighetskrav ställs på deltagarna, men om särskilda förkunskaper krävs i något ämne anges detta särskilt.

Tentamensprov kan anordnas för dem som så önskar. Intyg om godkänt prov lämnas. Obs! Dessa intyg kan inte användas vid ansökan till universitet och högskolor. Våra kurser är inte heller formellt poänggivande.

Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över flera terminer har förtur till påföljande termin.

Anmälan Ny anmälan krävs varje termin.

Nya deltagare kan ansluta sig till en pågående flerterminskurs.

Kostnader för litteratur, kompendier och ev. entréavgifter tillkommer.

Kontaktperson
för universitetskurser är
Ingela Karlsson, 070-654 05 95
ingela.karlsson1@gmail.com

För kurslitteratur, se respektive kursbeskrivning på hemsidan.

Botanik

Botanik

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Kursen ger en översikt av växtriket med huvudsaklig inriktning på blomväxter och svensk flora. Den består av en teoretisk del med fyra föreläsningar och en praktisk del i naturen, delvis i kuperad terräng.

Inledningsvis behandlas växternas uppbyggnad och botaniska termer. Vi går igenom skillnaden mellan familj, släkte och art. Vi lär känna några viktiga växtfamiljer. Den teoretiska delen avslutas med en växtekologisk genomgång där olika växtsamhällen beskrivs och samband mellan berggrund, jordart, klimat och vegetation diskuteras.

Kursen avslutas med fyra exkursioner i fält. Vi besöker barrskog, lövskog, hagmarker, våtmarker och studerar vegetation och typiska växtarter i respektive miljö.

Kursledare Anders Erixon, masterexamen i naturvetenskapsdidaktik, Stockholms universitet, anderserix@gmail.com

Tid Fyra onsdagar kl. 13.00–15.30:
29/3, 5/4, 19/4, 26/4 samt fyra exkursioner
3/5, 10/5, 24/5 kl. 9.00–14.00 samt
31/5 kl. 9.00–17.00, exkl. restid.

Exkursionsområden väljs så att de är möjliga att nå med kollektivtrafik.

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr. Resor med SL och båtbiljett tillkommer.

Arrangemang nummer 231600

Ekonomisk historia

Tusen och en ekonomier – världens ekonomiska historia från jakt och jordbruk till industrialiseringens början

Grundkurs: 30 poäng. Moment 1:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Ekonomisk historia är ämnet där dagens frågor om arbetskrisen, de svältande i överflödssamhället och teknikutvecklingens fortskridande mot allt mäktigare maskiner i människornas tjänst ges sina historiska paralleller och förklaringar. Här ges ett långsiktigt perspektiv på hur människan har försörjt sig och hur resurser har förnyats, fördelats och förbrukats.

Kursen ägnas åt den långa tiden från människans ursprung till tiden före det industriella genombrottet. Människan har funnit på sätt att leva i de mest varierade miljöerna på jorden. Här undersöker vi denna mångfald med allt ifrån jordbruk i öknen till valjakt i Arktis, i små familjegrupper eller i massor om miljoner.

Kursledare Daniel Berg, fil.dr, Stockholms universitet, daniel.berg@ekohist.su.se
Tid Åtta onsdagar kl. 10.00–12.30:
15/2–1/3, 15/3–29/3, 12/4, 19/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 231610

Filosofi

Filosofiska frågor 1

Grundkurs: 30 poäng. Moment 3:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Kan en handling vara omoralisk även om den skänker lycka? Kan moralfrågor avgöras eller är det bara tycke och smak? Finns det säkert kunskap eller kan allt omprövas? Hur förhåller sig språket till världen?

Moment 3 av grundkursen i filosofi tar upp utvalda filosofiska problem och gestalter inom såväl praktisk (moralfilosofi, etik) som teoretisk filosofi (språkfilosofi, kunskapsteori). Utifrån originaltexter, välskrivna sekundärlitteratur och föreläsningar kommer vi tillsammans att studera och utvärdera filosofernas försök att besvara dessa frågor.

Till hösten ges moment 4 med samma tema som en fortsättning på moment 3.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Henrik Ahlenius, fil.dr, Stockholms universitet, henrik.ahlenius@philosophy.su.se och Palle Leth, fil.dr, Stockholms universitet, plt@du.se
Tid Åtta fredagar kl. 12.30–15.00:
17/3, 24/3, 31/3, 21/4, 28/4, 5/5, 12/5, 26/5
Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 231620

Obs! Ett kompendium är framtaget till kursen, som kan skrivas ut från hemsidan. Om du inte har den möjligheten, kan du köpa kompendiet här. Välj då båda arrangemangsnumren, ett för kursen och ett för kompendiet.
Avgift kompendium 300 kr
Arrangemangsnummer kompendium 231621

Geovetenskap

Geovetenskaplig övningskurs – befästa, analysera och redovisa

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Kursen erbjuder möjlighet att genom valda övningsexempel befästa geovetenskapliga grunder och utveckla analyserande och operativ förmåga. Ambitionen är att fältstudier ska uppta omkring halva kurstiden.

Landskapsanalysen syftar till att skapa struktur och sammanhang i bilden av den geovetenskapliga mångfalden och spåren efter människans resursutnyttjande. En praktisk uppgift är redovisning av en egenproducerad kartskiss, baserad på allmänt tillgängliga, digitala databaser samt egna fältstudier. Vi räknar även med klassiskt fältarbete i form av borring i en torvmosse.

Obs! Vid tillräckligt intresse kan en breddande fristående geoexkursion om 2–3 dagar anordnas vid sidan av föreliggande kurs.

Kursledare Anders Yrgård, fil.lic. i naturgeografi, Stockholms universitet, anders.yrgard@hotmail.com
Dessutom medverkar lärare från Stockholms universitet.

Tid Åtta tisdagar kl. 13.00–15.30:
21/2, 7/3, 21/3, 4/4, samt 18/4, 25/4, 2/5, 16/5, (reservdag 23/5). Obs! Ett av de senare tillfällena kommer att bli en heldagsexkursion.
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge.
Årstidsutvecklingen kan påverka fältstudiernas omfattning.
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 231630

Historia

Tidigmodern tid (1500–1800)

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Hur har den europeiska expansionen tolkats och förklarats och hur har perspektiven skiftat? Kursens övergripande tema är stormakterna i Europa under perioden 1500–1800 och deras allt större påverkan på övriga världen. Andra viktiga inslag är utvecklingen under renässansen, reformationen, upplysningen, de amerikanska respektive franska revolutionerna och inledningen av industrialiseringsprocessen.

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Anne Hedén, fil.dr, verksam vid Mittuniversitetet och Stockholms universitet, anne.heden@miun.se

Tid Åtta fredagar kl. 12.30–15.00:

17/2, 3/3, 17/3 (prel. museibesök), 31/3, 14/4, 28/4, 5/5, 12/5

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 450 kr. Kostnad för museibesök tillkommer.

Arrangemang nummer 231640

Stockholms historia Det moderna Stockholm

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Lär dig mer om staden som aldrig slutade växa! Denna termin går vi igenom hur den borgerliga medelklassen hittar sin plats i en alltmer expanderande fabriksstad, samtidigt som arbetarna strejkar och bosätter sig i förorterna. Den andra terminen av Stockholms historia kommer att behandla det moderna Stockholm.

Vi kommer även att fördjupa oss i hur staden växer fram under 1800-talets urbanisering och industrialisering med Lindhagens nya stadsplaner. 1900-talet karakteriseras bl.a. av världskriget som indirekt drabbar Stockholm, samt av Stockholmsutställningar och den omtalade omvandlingen av Klarakvarteren.

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Niklas Ericsson, fil.dr, Stockholms universitet, niklas.ericsson@historiker.se, 070-731 19 48

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

17/2, 24/2, 10/3 (halvgrupp), 17/3 (halvgrupp), 31/3, 21/4, 28/4 (museibesök), 5/5 (halvgrupp), 12/5 (halvgrupp), 26/5

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 450 kr. Kostnad för kompendier och museibesök 450 kr, tillkommer.

Arrangemang nummer 231650

Idéhistoria

Idéhistoriska miljöer, från den tidigmoderna tiden till efterkrigstiden – den moderna världens idéer

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen är en fördjupning av tidigare moment inom grundkursen men utformad så att den kan följas utan förkunskaper från dessa. Fördjup-

ningen görs med inriktning på relationen mellan staden eller miljön och utvecklingen av allehanda idéföreställningar. Vi fokuserar bl.a. på det tidigmoderna Florens, Paris under upplysning och efterkrigstid och på förra sekelskiftets Stockholm. Idémässigt koncentreras föreläsningarna till vissa idéer och tänkare, som den nya världsbilden, humanisterna, maktteoretikern Machiavelli och existentialisterna. I kursen ingår en gruppövning över några särskilt intressanta texter då tillfälle ges att diskutera hur tidlösa idéer samtidigt är bundna till tid och miljö.

Kursledare Erland Sellberg, professor emeritus, Stockholms universitet, erland.sellberg@idehist.su.se, Inga Sanner, professor emerita, Stockholms universitet, inga.sanner@idehist.su.se, Tobias Dahlkvist, docent, Stockholms universitet, tobias.dahlkvist@edu.su.se

Tid Sju onsdagar kl. 14.00–16.30:

22/2, 1/3, 8/3, 15/3, 19/4, 26/4, 10/5 samt en gruppövning kl. 10.00–12.30 alt. kl. 14.00–16.30: 22/3 (anmälan till gruppövning sker vid första föreläsningen)

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 231660

Konstvetenskap

Renässans och barock

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen behandlar den västerländska konstens historia från antiken till nutid och sträcker sig över fyra terminer. Målet är att skapa en systematisk överblick över det andliga livet i världen från förhistorisk tid fram till våra dagar.

Moment 2 ägnas perioden 1400–1700, formspråk och ideal under renässans och barock. I fokus står konflikten mellan religion och makt, viljan att återskapa antiken som förlorad guldålder, strävan att förklara naturfenomen i konsten, mystikens roll i det konstnärliga livet, uppkomst av nya tekniker samt nya genrer där den enskilda människans verklighet träder fram.

Föreläsningarna kompletteras med studiebesök.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Svetlana Svensson, fil.dr, Stockholms universitet, s.ya.svensson@gmail.com

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

17/2, 3/3–31/3, 14/4, 21/4

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 450 kr. Kostnad för studiebesök tillkommer.

Arrangemang nummer 231670

Konst och arkitektur under 1900-talet

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen är en fördjupningskurs med fokus på 1900-talets internationella och svenska konst- och arkitekturhistoria. Den är en fortsättning på höstterminens kurs.

I de olika riktningarna på konstens område under 1900-talets andra hälft fortsätter de estetiska experimenten och förändrar förutsättningarna för vad konst är och vad en konstnär gör.

Den modernistiska arkitekturen blir under denna tid en världsomspännande arkitekturstil som kallas den internationella stilen. Men motstånd mot modernismen tar också form, som experimentell och visionär arkitektur under 1960-talet och senare postmodernismens genombrott. Kursen slutar i den samtida konsten och arkitekturen.

Nya deltagare är välkomna.

Obs! Universitetskursen spelas också in. Du kan antingen boka plats på Hagagatan eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Kursledare Peder Fallenius, fil.dr, verksam vid The Swedish Program, Handelshögskolan i Stockholm, peder.fallenius@swedishprogram.org, 070-254 16 16

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

17/2, 24/2, 10/3–31/3, 14/4, 21/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 231680, bokad plats på Hagagatan.

Arrangemang nummer 231681, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

Litteraturvetenskap

1900-talets litteratur

Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen behandlar 1900-talets mångskiftande och spännande litterära epok då författare som Marcel Proust, Franz Kafka och Virginia Woolf drastiskt utvecklade romanformen och poeter och dramatiker som Edith Södergran, Pär Lagerkvist, Bertolt Brecht och Inger Christensen

sprängde de traditionella formerna för poesin och dramatiken. Kursen introducerar moderna litteraturvetenskapliga teorier som formalism, strukturalism och poststrukturalism. Fokus ligger dock på de litterära verken. Litteraturens utveckling sätts i relation till 1900-talets teknologiska och vetenskapliga landvinningar, men även till dess katastrofer, däribland världskrigen och klimatförstörelsen.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Håkan Trygger, doktorand i litteraturvetenskap, Stockholms universitet, hakan.trygger@littvet.su.se.

Tid Åtta måndagar kl. 10.00–12.30:

20/2, 6/3, 20/3, 27/3, 17/4, 24/4, 8/5, 22/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 231690

Ornitologi

Ornitologi

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen ger en överblick över fåglar i allmänhet, svenskt fågelliv i synnerhet och fågelskådning. Fokus ligger på kännetecknen för våra vanligaste arter när det gäller utseende och läten men även mindre vanliga arter berörs.

Första delen av kursen består av fyra föreläsningar som behandlar fåglar som organismer, och ger en systematisk genomgång av olika fågelgrupper, fågelsång och övriga läten, fågelmiljöer, fågelflyttning m.m.

Den andra delen av kursen utgörs av fyra exkursioner till olika fågelmiljöer i Stockholmsområdet. Vi besöker en barrskog, en våtmark, ett kulturlandskap/tätortsnära natur och en övervintringslokal. Samtliga exkursionsmål är belägna så att de kan nås med allmänna färdmedel, men samåkning med bil kan ev. ordnas.

Kursledare Henrik Waldenström, tidigare verksam vid WWF, mångårig exkursionsledare inom Stockholms Ornitologiska Förening (StOF), fil.kand., Stockholms universitet

Tid Två torsdagar kl. 10.00–12.30: 9/2, 16/2

saamt två torsdagar kl. 10.30–13.00: 23/2, 2/3

Fyra exkursioner kl. 8.00–10.00: 23/2, 2/3 saamt kl. 8.00–14.00: 23/3, 13/4. Obs! Tiderna.

Exkursionsplatser

23/2 Stockholms Ström, vintersjöfåglar

2/3 Norra Djurgården, tätortsnära natur

23/3 Tyresta Nationalpark, barrskog

13/4 Angarnssjöängen, fågelsjö

Fler exkursioner erbjuds under kursens gång, bl.a. skärgårdsexkursioner.
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr. Milersättning till förare vid ev. samåkning tillkommer.
Arrangemang nummer 231700

Religionshistoria

Introduktion till religionshistorien

Grundkurs: 30 poäng. Moment 1:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Varför finns religion? Vad berättar myter för oss? Hur kan vi förstå ritualer och magi?

Knappast någon annan företeelse har präglat våra samhällen i historia och nutid i så hög grad som religionen. Kursens inledande moment erbjuder olika infallsvinklar på de religiösa fenomenen, t.ex. psykologiska, sociologiska och genusvetenskapliga. Föreläsningarna utgår från exempel ur de olika religionernas rika traditioner för att belysa grundläggande begrepp och funktioner. Grundkursens fyra moment är fristående och kan läsas var för sig och förutsätter inga förkunskaper i religionshistoria. Vårens moment kan med fördel läsas även av deltagare som tidigare läst andra delar av kursen. Ett studiebesök tillkommer.

Kursledare Sten Skånby, fil.dr, Stockholms universitet, 070-812 67 57
Tid Åtta tisdagar kl. 10.00–12.30:
7/3–4/4, 18/4–2/5 samt studiebesök 9/5.
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr. Kostnad för studiebesök kan tillkomma.
Arrangemang nummer 231710

Statsvetenskap

Internationell säkerhet och väpnade konflikter

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Säkerhet och osäkerhet är ett ständigt återkommande samtalsämne bland människor såväl som stater då framtiden förs på tal. Våldets natur och karaktär liksom hoten och farorna ändras. Kursen fokuserar på hur utvecklingen har sett ut med avseende på staters våldsanvändning både i det långa och korta perspektivet. Orientering ges också om modern stormaktspolitik och svensk

säkerhetspolitik. Kursen kräver inga förkunskaper och som en följd av ett snävare fokus kan den med fördel följas också av deltagare som gått igenom tidigare kurser i internationella relationer. Litteraturen ska huvudsakligen ses som bredvidläsningslitteratur.

Kursledare Bertil Nygren, fil.dr, docent, Stockholms universitet,
bertil.nygren@statsvet.su.se
Tid Fem måndagar kl. 13.00–16.00:
24/4, 8/5–29/5 samt onsdag 24/5 kl. 13.00–16.00
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 231720

Nyhet!

Tvärvetenskap

På tvärs i kulturen Kulturens epoker – antiken

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Grekerna är ett ideal, därför att ”driften att vara rent och fullt mänsklig gjorde sig helt och hållet härskande hos dem”, säger Humboldt.
Antiken inleder en serie kurser om kulturhistoriens epoker.

Antiken är en epok då många av de övertygelser, värderingar och strävanden som fortsatt att prägla världen först kom till uttryck.

Vi bekantar oss med historia, religion, konst, litteratur, teater och filosofi i Grekland och Rom, liksom bilden av antiken under senare epoker. Föreläsningarna varvar översikt och fördjupning. Några lektioner erbjuder tillfällen för diskussion av källor och klassiska verk. I anslutning till undervisningen erbjuds även andra aktiviteter, som filmvisning och museibesök.

Kursledare
Palle Leth, fil.dr i filosofi
Dag Kronlund, fil.dr i teatervetenskap
Pia Bengtsson Melin, fil.dr i konstvetenskap
Johannes Siapkas, docent i antikens kultur och samhällsliv
Sten Skånby, fil.dr i religionsvetenskap
Håkan Trygger, doktorand i litteraturvetenskap
Tid Åtta torsdagar kl. 13.00–15.30:
23/2, 9/3–30/3, 20/4–4/5 samt fredag 17/2 kl. 13.00–16.00. Obs! 23/2 kl. 13.30–16.00
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 600 kr
Arrangemang nummer 231730

Kurser i studiecirkelform

Studiecirkeln är en studieform i det lilla formatet och förutsätter ett aktivt engagemang från deltagarnas sida. Deltagarantalet är begränsat till mellan 6 och 14 deltagare (exkl. kursledaren) för de kurser som går på Hagagatan, om inget annat anges. Detsamma gäller distanskurserna.

Tid Vårterminens kurser pågår i tio eller tolv veckor, i normalfallet med start i vecka 7. Om någon lektion ställs in, t.ex. på grund av kursledarens sjukdom, läses den inställda lektionen i regel in i veckan efter den ordinarie kurstidens slut.

Lokalerna på Hagagatan är anpassade för personer med funktionsvariationer. Lokalerna är utrustade med wifi.

Anmälan För att försäkra dig om en plats bör du anmäla dig i god tid före vecka 7. Kurser med färre än 6 deltagare ställs vanligtvis in ca en vecka före kursstart. Kurser med 6–7 deltagare betalar en något högre avgift.

Läsåret 2022/2023

De flesta språkkurserna är läsårskurser. Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över två terminer har förtur till vårterminen. Förtursanmälan kan enbart göras under en begränsad tid och via hemsidan, ej med talong.

Kostnader för kursmaterial kan tillkomma. Akademibokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32, och Ferdosi bokhandel, Odengatan 21 har

studeranderabatt mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse. Om du beställer litteratur på nätet från Ferdosi är den redan rabatterad.

Distansundervisning

Några av vårens kurser genomförs på distans. Vi använder videoplattformen Zoom. Lektionerna leds av din kursledare och du och övriga deltagare kan ställa frågor och prata med varandra. Undervisningen kan ske med ljudfiler, filmklipp etc. precis som i ett vanligt klassrum.

Du kan delta i mötet från en dator, surfplatta eller en smart mobiltelefon.

Du får en inbjudan från kursledaren via e-post. I inbjudan finns en länk till kursen, som du klickar på. Inbjudan kan du även hitta på *Mina sidor*.

Kursledaren öppnar lektionen en kvart före den angivna starttiden för att kontrollera att kamera och mikrofon fungerar för samtliga deltagare.

Kontaktperson för språkcirklar och övriga studiecirklar är Ann-Marie Engback,
073-981 47 16
annmarie.engback@icloud.com

För studiematerial, se respektive kursbeskrivning på hemsidan.

Språk

För att undervisningen ska bli givande för alla och resultatet gott är det viktigt att deltagarna i en språkgrupp har ungefär samma färdighetsnivå. Behöver du byta studiegrupp, kontakta Ann-Marie Engback.

För kurserna i moderna språk tillämpar Senioruniversitetet *Europarådets nivåskala*. Denna skalas färdighetsnivåer utgör grund för de olika språkens kursplaner A1, A2, B1, B2, C1 och C2.

För att få hjälp att hamna på rätt nivå, bör du göra ett eget språktest som du rättar själv. Webbaserad språkguide finns på hemsidan senioruniversitetet.se, se Språkguiden, där du kan testa dina kunskaper i de vanligaste språken.

Språkkurserna står i ordning efter kraven på förkunskaper.

Europarådets nivåskala för självbedömning

Europarådets nivåskala är en skala för självbedömning. Om du nått upp till målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Om du t.ex. har nått målen för A1 ska du alltså börja på nivå A2.

Nivå A1. Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser i de mest grundläggande vardagslivssituationerna. Jag kan presentera mig själv och andra och ställa frågor om t.ex. var och hur någon bor, var någon arbetar och jag kan själv svara på liknande frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt om samtalspartnern talar långsamt och tydligt.

Nivå A2. Jag kan förstå fraser och de vanligaste orden som har att göra med shopping, närgeografi o.d. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang och använda ett antal fraser för att på ett enkelt sätt beskriva min familj och andra människor, hur jag lever och bor, min utbildningsbakgrund och mitt nuvarande eller senaste arbete.

Nivå B1. Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk som man regelbundet möter i arbetet och på fritiden. Jag kan hantera de flesta situationer som kan uppstå under resor i ett område där språket talas. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända, vardagliga ämnen. Jag kan ge skäl och förklaringar till mina åsikter.

Nivå B2. Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Inom mitt specialområde förstår jag även fackdiskussioner. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd går i stort sett problemfritt. Jag kan förklara min ståndpunkt i en problemsituation och kan diskutera olika lösningars för- och nackdelar.

Nivå C1. Jag kan läsa en stor mängd krävande, även längre texter. Jag kan uttrycka mig nästan helt spontant och obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för sociala och yrkesmässiga ändamål. Jag kan uttala mig klart och välstrukturerat om komplexa sakförhållanden och ge utförliga beskrivningar eller rapporter.

Nivå C2. Jag kan utan problem förstå så gott som allt som jag hör eller läser och referera fakta och argument. Jag kan uttrycka mig spontant och helt flytande i så gott som alla situationer. Jag kan förstå och använda stilvariationer och andra finesser (t.ex. ironi). Mitt språk är korrekt och varierat.

Arabiska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–A2+, se sid. 35.

Ledare:

George Nehme, auktoriserad tolk,
nehmegeorge@hotmail.com

A1. Kommunikativ arabiska – nybörjarkurs

Är du nyfiken på arabiska? Vi lär oss enkla fraser och meningar för att kunna kommunicera i vardagssamtal. Vi går igenom skriftformen i lugnt tempo.

Ledare George Nehme

Tid Tolv måndagar kl. 9.30–11.00:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5 och ev. ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231800

A2+. Kommunikativ arabiska

Vi läser texter med olika stilar och innehåll, även dagsaktuella ämnen. Vi övar på muntlig redovisning av diverse aktiviteter och fördjupar oss i grammatiken.

Ledare George Nehme

Tid Tolv måndagar kl. 11.30–13.00:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5 och ev. ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231802

Engelska

Beträffande nivåbeteckningarna A2+–C1, se sid. 35.

Ledare:

Bradley Knopff, B.A. in North American Literature, Ph.D. in Social Anthropology,
bdknopff@gmail.com

Mortimer McCarthy, B.Com.

morty.mccarthy@folkuniversitetet.se

Jonathan Stoch,

jonstoch@hotmail.com, 070-766 06 10

A2+. Improve your English

Kursen baseras på studier av kursbok, gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Åtta torsdagar kl. 11.30–13.00:

16/2–27/4, ej 23/2, 2/3, 6/4. Extralektion

onsdag 22/2 kl. 11.30–13.00 samt

måndag 13/3 kl. 9.30–11.00 (rum Salamanca)

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231803

B1. Improve your English

Kursen baseras på studier av kursbok, gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Nio torsdagar kl. 9.30–11.00:

16/2–27/4, ej 2/3, 6/4. Extralektion måndag 20/3

kl. 9.30–11.00 (rum Salamanca)

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231805

B1. Discussing the Latest News

A course for those who want to practice their English by discussing what is happening in the world. As an integrated part of the course there will be stimulating discussions and debates focusing on the latest events in British, American and Swedish society. We will focus on good everyday English and a useful modern vocabulary.

Ledare Jonathan Stoch
Tid Tolv tisdagar 14/2–2/5:
Grupp 1 kl. 9.30–11.00
Grupp 2 kl. 11.15–12.45
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 640 kr
Grupp 1 *Arrangemang nummer* 231806
Grupp 2 *Arrangemang nummer* 231807

B2. Discussing literature

We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to take part in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Ledare Bradley Knopff
Tid Tio onsdagar kl. 15.00–16.30: 15/2–19/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 575 kr
Arrangemang nummer 231808

C1. Discussing literature

We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to take part in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Ledare Bradley Knopff
Tid Tio måndagar kl. 15.00–16.30:
13/2–24/4, ej 10/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231809

Franska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2, se sid. 35.

Ledare:

Caroline Alfandari, formateur Français langue étrangère (FLE), caroalfandari@hotmail.com

Carola Almqvist, fil.mag.,
almqvist.carola@gmail.com, 070-494 90 68

Pierre Barin-Turica, formateur Français langue étrangère (FLE), pbtusve@hotmail.com

Leila Brioschi, master Français langue étrangère (FLE), leilabrioschi@gmail.com

Marie Bruneau, certifierad lärare i franska och i fransk litteratur, mariebruneau@yahoo.fr

Sigun Dafgård Norén, fil.dr,
s.dafgard@gmail.com, 08-84 85 18

Sylvia Martin, fil.mag.,
sylvia.maryann.martin@gmail.com,
073-209 80 60

Françoise Sule, universitetsadjunkt,
francoise.sule@telia.com

Muriel Wellander, formateur Français langue étrangère (FLE), muriel@wellander.com

A1. Français – débutants

En kurs för dig som är nybörjare. Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Andra terminen

Ledare Caroline Alfandari
Tid Elva fredagar kl. 11.30–13.00:
17/2–26/5, ej 24/2, 7/4, 28/4, 19/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 231812

Fjärde terminen

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tolv fredagar kl. 12.30–14.00:
17/2–12/5, ej 7/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231813

Repetitionskurser (nivå A1 och A2)

A1. Vous avez oublié votre français?

En kurs för ”falska” nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och som tycker att du glömt det mesta.

Andra terminen

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tolv onsdagar kl. 14.30–16.00: 15/2–3/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231815

Ledare Caroline Alfandari
Tid Elva fredagar kl. 13.30–15.00:
17/2–26/5, ej 24/2, 7/4, 28/4, ej 19/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 231816

Fjärde terminen

Ledare Marie Bruneau
Tid Tolv tisdagar kl. 9.30–11.00:
14/2–16/5, ej 28/2, ytterligare ett uppehåll
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231817

Ledare Carola Almqvist
Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00:
15/2–3/5, ej 1/3, 5/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231818

A2. Révisez votre français!

Vi repeterar grammatik och utvidgar ordförrådet samt övar praktisk vardagsfranska.

Femte terminen

Ledare Carola Almqvist
Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00:
16/2–4/5, ej 2/3, 6/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231819

Åttonde terminen

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio måndagar kl. 12.45–14.15:
13/2–24/4, ej 10/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231821

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio fredagar kl. 12.30–14.00:
17/2–28/4, ej 7/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231822

A2+. Révisez votre français!

Vi arbetar med att, på en mer avancerad nivå, utvidga och befästa ordförrådet, studera nya grammatiska moment och öva konversation.

Form Distanskurs via Zoom
Ledare Muriel Wellander
Tid Tolv tisdagar kl. 9.30–11.00:
14/2–16/5, ej 28/2, 11/4
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231825

Ledare Muriel Wellander
Tid Tolv onsdagar kl. 9.30–11.00:
15/2–17/5, ej 1/3, 12/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231826

Ledare Muriel Wellander
Tid Tolv onsdagar kl. 11.15–12.45:
15/2–17/5, ej 1/3, 12/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231827

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00:
17/2–12/5, ej 3/3, 7/4, 14/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231828

Fortsättningskurser (nivå B1 och B2)

B1. Littérature, conversation et grammaire

Vi läser skönlitterära texter och tidningsartiklar samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga, grammatisk säkerhet och ordförråd.

Ledare Leila Brioschi
Tid Tolv måndagar kl. 9.30–11.00:
13/2–29/5, ej 27/2, 3/4, 10/4, 1/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231824

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tolv tisdagar kl. 11.30–13.00:
14/2–2/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231830

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00:
16/2–27/4, ej 6/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231831

Ledare Sylvia Martin
Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00:
17/2–28/4, ej 7/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231832

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio fredagar kl. 11.15–12.45:
17/2–12/5, ej 3/3, 7/4, 14/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231833

B1+. Littérature, conversation et grammaire

Lecture d'un roman suivie de discussions et approfondissement de certains points de grammaire.

Ledare Leila Brioschi
Tid Tolv måndagar kl. 11.15–12.45:
13/2–29/5, ej 27/2, 3/4, 10/4, 1/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231835

B2. Sept jours en France et dans le monde francophone

En se basant sur des thèmes de discussion variés pour parler d'aujourd'hui, les participants améliorent leur production orale générale et leur prise de parole. Nous utilisons des supports multimédias variés (presse écrite, programmes télévisés ou radiophoniques, chansons) qui viennent principalement de France, mais aussi du monde francophone.

Déroulement des cours: discussion, débat, jeu de rôle, exercice d'intonation, beaucoup de vocabulaire utile et un peu de grammaire.

Ledare Françoise Sule
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231837

B2. La Normandie en littérature

Pourquoi cette région fondée par Rollon le Viking est-elle si spéciale et célèbre? Comment et pourquoi inspire-t-elle de nombreux auteurs? Grâce à la lecture et l'analyse de trois romans contemporains, partons découvrir la Normandie avec George Simenon, Philippe Delerm et Annie Ernaux! Les cours fonctionnent comme un groupe de lecture. Trois échanges par Zoom avec les auteurs (vivants) sont programmés.

Form Kursen ges på Hagagatan, men tre lektioner med författarsamtal ges via Zoom.
Ledare Françoise Sule
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:
14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231838

B2. Littérature et civilisation

Durant ce cours, nous lisons un roman franco-phonie, chapitre par chapitre. Nous discutons des faits de société et de l'actualité en France. Rappel de points de grammaire et enrichissement du vocabulaire.

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:
16/2–27/4, ej 6/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231839

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tolv onsdagar kl. 12.30–14.00:
15/2–3/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231840

B2. Ne cessez pas de parler français!

Nous développons l'expression orale à travers des faits d'actualité, des vidéos à caractère culturel et sociétal ainsi que des articles de la presse française.

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio måndagar kl. 14.45–16.15:
13/2–24/4, ej 10/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231841

B2+. Lecture, conversation et grammaire

Lecture d'un roman suivie de discussions et approfondissement de certains points de grammaire. En plus, conversation générale et étude de vocabulaire actuel et moderne.
Max 10 deltagare.

Ledare Sylvia Martin
Tid Tio tisdagar kl. 10.30–12.00: 14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Avignon
Avgift 1 575 kr
Arrangemang nummer 231842

Avancerade kurser (nivå C1 och C2)

C1. Lecture et discussion

Grâce à la lecture d'un roman et un échange sur différents sujets d'actualité tirés de programme télévisés ou radiophoniques, les participants pourront consolider leur maîtrise du français et approfondir leurs connaissances linguistiques et culturelles.

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:
16/2–11/5, ej 2/3, 6/4, 13/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231843

C2. Lecture et discussion

Vous aimez lire des livres en Français et avez un bon niveau d'expression? Venez développer votre capacité de communiquer en Français, avec un vocabulaire avancé.

Nous étudions des romans contemporains de littérature française et francophone, et discutons aussi d'autres sujets.

Ledare Marie Bruneau
Tid Tolv tisdagar kl. 11.15–12.45:
14/2–16/5, ej 28/2 och ytterligare ett uppehåll
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 850 kr
Arrangemang nummer 231844

Försommarkurser:

A2/B1. Grammatikkurs 22–24 maj

Vi tränar personliga pronomen, imperfekt/passé composé och relativa pronomen

Ledare Muriel Wellander
Tid Tre dagar, måndag–onsdag kl. 9.30–12.30:
22/5–24/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 820 kr
Arrangemang nummer 231846

B1+. Conversation et Littérature 8–31 maj

Vous aimez le français et la littérature? Venez donc parler français cet été autour d'un livre choisi pour vous dans notre classe de Conversation et Littérature B1-B2! Nous parlerons littérature mais également de tous les sujets évoqués par notre lecture tout en renforçant votre français.

Ledare Caroline Alfandari
Tid Åtta dagar, måndagar och onsdagar
kl. 13.00–14.30: 8/5–31/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 100 kr
Arrangemang nummer 231847

Italienska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 35.

Ledare:

Leila Brioschi, master Français langue étrangère (FLE), leilabrioschi@gmail.com

Sabrina Cogo, masterexamen, italienskamedsabrina@gmail.com

Alberto Greco, M. Phil., alberto.greco@folkuniversitetet.se

Antonello Motta, fil.dr i teatervetenskap, Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com

Maria Tikka, fil.dr, i italienska, maria.tikka@su.se

Göran Widlund, fil.kand., gwidlund@gmail.com

A1. Italienska – nybörjare

Kurserna ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Andra terminen

Ledare Maria Tikka

Tid Tio torsdagar 16/2–27/4, ej 6/4:

Grupp 1 kl. 13.15–14.45

Grupp 2 kl. 15.00–16.30

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 231850

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 231851

Tredje terminen

Ledare Göran Widlund

Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00:

15/2–19/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231852

Fjärde terminen

Ledare Alberto Greco

Tid Tio tisdagar 14/2–18/4: (ev. uppehåll)

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.30–13.00

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 231853

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 231854

A2. Fortsättningskurser

Kurserna ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Åttonde terminen

Form Distanskurs via Zoom

Ledare Sabrina Cogo

Tid Tio måndagar kl. 9.15–10.45:

13/2–24/4, ej 10/4

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231858

Tionde terminen

Ledare Sabrina Cogo

Tid Tio måndagar kl. 11.00–12.30:

13/2–24/4, ej 10/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 231859

B1+. Studiamo e parliamo italiano

Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tolv torsdagar kl. 9.30–11.00:

16/2–1/6, ej 2/3, 6/4, 13/4, 18/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231861

B1+. Conversazione

Vi vidareutvecklar den muntliga kompetensen och ordförrådet genom att läsa en modern italiensk roman. Vi diskuterar italienskt samhällsliv och kultur som lyfts fram under läsningen och fördjupar oss i vissa grammatiska moment. Du bör vara på en nivå som ligger över B1.

Ledare Alberto Greco

Tid Tio torsdagar 16/2–27/4, ej 6/4 (ev. uppehåll)

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.15–12.45

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 231862

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 231863

B2. Studiamo e parliamo italiano

Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Ledare Leila Brioschi
Tid Tolv torsdagar kl. 11.15–12.45:
16/2–1/6, ej 2/3, 6/4, 13/4, 18/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231865

B2. Leggiamo e parliamo italiano

Vi läser och analyserar en roman, tränar på att tala italienska för att utvidga ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna.

Max 10 deltagare.

Ledare Sabrina Cogo
Tid Tio måndagar kl. 13.00–14.30:
13/2–24/4, ej 10/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 575 kr
Arrangemang nummer 231867

C1. L'Italia e i suoi film

Vi presenterar italienska filmer och analyserar dem tillsammans. Deltagarna tränas under kursen i att uttrycka sig på god italienska samt debattera och argumentera för sina åsikter. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare italienska filmkurser.

Ledare Antonello Motta
Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00:
13/2–15/5, ej 10/4, 1/5 och två uppehåll
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231868

C1. Leggiamo e analizziamo un romanzo italiano

Vi utvecklar deltagarnas redan mycket goda förmåga att uttrycka sig på italienska genom att läsa och analysera en roman. Deltagarna tränas i att diskutera kring några aspekter i romanen: romangenrens metamorfos, läsarens roll och läsandets möjligheter samt litteraturens betydelse i det moderna samhället.

Max 10 deltagare.

Ledare Maria Tikka
Tid Tio torsdagar kl. 11.00–12.30:
16/2–27/4, ej 6/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231869

Japanska

Beträffande nivåbeteckningen A1, se sid. 35.

Ledare:

Sue Sugizaki, Mphil (licentiate) i lingvistik, auktoriserad lärare i japanska som främmande språk, sue.sugizaki@folkuniversitetet.se

A1. Nybörjarkurs i japanska

Vill du veta mer om japanska språket och dess samhälle och kultur? Vi studerar verb för att kunna beskriva vardagslivet enkelt, t.ex. hur man åker, vad man gör. Vi planerar en ”Japanresa” som en aktivitet! Realia behandlas vid behov.

Ledare Sue Sugizaki
Tid Åtta tisdagar kl. 11.30–13.00: 7/3–25/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 100 kr
Arrangemang nummer 231870

Latin med allmän språkkunskap

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B1, se sid. 35.

Ledare:

Leif Bergman, fil.lic.,
leifbergman43@hotmail.com, 076-173 32 41

Claes-Håkan Thorell, leg. gymnasielärare i latin, grekiska, spanska,
ch.thorell@telia.com, 070-631 84 04

Kjell Weinius, fil.mag.,
kjell.weinius@telia.com, 070-562 47 57

Ord med historia – allmän språkkunskap

Vi studerar de internationella lånorden från latin och grekiska. Genom att analysera ordbildning och betydelseförändringar stärker du ditt svenska ordförråd och ökar din förståelse av ord i andra språk. Ord med intressant ursprung (etymologi) undersöks. Kontakten med rent latin består dels av kända sentenser av typen *Veni, vidi, vici*, dels av terminologin inom någon vetenskapsgren. Denna entermiskurs kan också passa som förberedelse till studiet av klassiska eller moderna språk.

Ledare Kjell Weinius
Tid Tolv onsdagar kl. 14.30–16.00: 15/2–3/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231874

A1. Lär dig latin – alla tiders språk!

Andra terminen

Vi studerar tillrättalagda texter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Grundläggande formlära och enkel syntax. Latinets uttal och betoning. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kort orientering om Roms historia med kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet.

Ledare Claes-Håkan Thorell
Tid Tio fredagar kl. 10.30–12.00:

17/2–28/4, ej 7/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231875

A2. Texter från antiken och medeltiden

Åttonde terminen

Vi inleder textläsningen med lätt bearbetade originaltexter från den latinska bibelöversättningen. Därefter läser vi några dikter ur *Carmina Burana* samt lyssnar på Carl Orffs tonsättning av dessa. Vi avslutar med två texter om romarnas vardag, en om måltider och en om resor. Vi fortsätter genomgången av latinsk syntax samt latinska suffix. I samband med textläsningen tar vi upp ords betydelser och etymologi samt studerar från latinet kommande lånord i svenska och andra moderna språk.

Nya deltagare är välkomna.

Ledare Kjell Weinius
Tid Tolv onsdagar kl. 10.30–12.00:

15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231877

A2. Plautus, S:t Göran och draken, Carl von Linné

Tionde terminen

Vi studerar latinska originaltexter från tre vitt skilda tidsepoker. Antiken representeras av ett utdrag ur en komedi av Plautus, medeltiden av legenden om S:t Göran och draken, och nya tiden av texter av Carl von Linné. Vi fortsätter genomgången av för textförståelsen relevant grammatik. Lånord från latin och grekiska uppmärksammas och några engelska ords etymologi presenteras.

Nya deltagare är välkomna.

Ledare Kjell Weinius
Tid Tolv onsdagar kl. 12.30–14.00:

15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 850 kr

Arrangemang nummer 231878

B1. Lär dig latin – alla tiders språk! Från Livius till Plinius

På programmet står *Romersk litteraturhistoria i citat*, som vi nu äntligen ska kunna läsa färdigt ända till slutet, samt ytterligare några kapitel i Comenii *Orbis pictus*, samt någon latinsk text i tonsatt form, kanske *Stabat Mater* eller *Catulli Carmina*. Dessutom ska vi varje vecka översätta en ny mening ur Apuleii *Cupido et Psyche*, tagen från någon av de sidor som vi i höstas bläddrade oss förbi.

Nya deltagare är välkomna.

Ledare Leif Bergman
Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00:

14/2–18/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 231879

Ryska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B2+, se sid. 35.

Ledare:

Gun Dahlberg, fil.mag.,
gung.dahlberg@gmail.com, 08-722 04 23

Nina Kyrklund, akademiska studier i ryska,
nina.kyrklund@telia.com

A1. Ryska – nybörjarkurs

Fortsättningskurs på nybörjarnivå

Fjärde terminen

Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turist-situationer. För att delta i kursen bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet i minst tre terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Ledare Nina Kyrklund
Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00:

13/2–24/4, ej 10/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231882

A2. Ryska – fortsättningskurs

Åttonde terminen

Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turist-situationer. För att delta i kursen bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet i minst sju terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Ledare Nina Kyrklund

Tid Tio måndagar kl. 11.15–12.45:

13/2–24/4, ej 10/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 231883

A2+/B1. Lär dig mer ryska

Kursen vänder sig till dig som har gått tre år på gymnasiet eller motsvarande och har gått igenom grundläggande rysk grammatik. Vi läser enklare texter, ser lättare ryska program, repeterar grammatik, har skrivövningar och övar oss i att tala ryska. Kursledaren tillhandahåller tills vidare det undervisningsmaterial som behövs.

Max 10 deltagare.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tolv onsdagar kl. 10.30–12.00: 15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 850 kr

Arrangemang nummer 231884

B1+. Lär dig mer ryska

Vi fortsätter i läroboken *Colloquial Russian 2*, kap. 8–9. Vi använder oss också av andra texter och ser och hör ryska program, filmer och sånger.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tolv tisdagar kl. 13.15–14.45: 14/2–2/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 850 kr

Arrangemang nummer 231885

B2+. Lär dig mer ryska

Vi samtalar och läser texter av olika slag och tar upp viss avancerad grammatik. Vi ser och lyssnar på ryska program, filmer m.m. Vi läser noveller och texter av olika slag.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tolv onsdagar kl. 13.30–15.00: 15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 850 kr

Arrangemang nummer 231886

Spanska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 35.

Ledare:

Catalina Arianzen, fil.dr,

catalina.arianzen@gmail.com, 073-072 51 00

Astrid Mellbom, fil.lic.,

astrid.mellbom@telia.com, 070-228 09 41

Claudia Muñoz, engelsk- och spansklärare,

claudia.munoz@folkuniversitetet.se

Anna Rosén Lorentzon, fil.kand., adjunkt,

anna.r.lorentzon@outlook.com

Sarahí Vélez Zanatta, fil.lic. i kommunikations-

vetenskap, sarahivelez@icloud.com

A1. Spanska – nybörjarkurs

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Form Distanskurs via Zoom

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

16/2–4/5, ej 23/2, 6/4

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231889

Fortsättningskurs på nybörjarnivå

Andra terminen

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tolv måndagar kl. 11.30–13.00:

13/2–22/5, ej 27/2, 10/4, 1/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231890

Ledare Anna Rosén Lorentzon

Tid Tolv onsdagar kl. 15.00–16.30:

15/2–10/5, ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 850 kr

Arrangemang nummer 231891

Tredje terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tolv måndagar kl. 13.15–14.45:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231894

Fjärde terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tolv måndagar kl. 11.15–12.45:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231896

A2. Fortsättningskurser

Vi fortsätter att utvidga ordförrådet, studerar nya grammatiska moment och övar konversation.

Femte terminen

Ledare Astrid Mellbom

Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00:

16/2–27/4, ej 6/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231900

Sjätte terminen

Ledare Anna Rosén Lorentzon

Tid Tolv onsdagar kl. 13.00–14.30:

15/2–10/5, ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231902

Tionde terminen

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tolv tisdagar kl. 11.30–13.00:

14/2–9/5, ej 28/2

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231904

A2+. Fortsättningskurser

Vi arbetar med att, på en mer avancerad nivå, utvidga och befästa ordförrådet, studera nya grammatiska moment och att öva konversation.

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tolv tisdagar kl. 9.30–11.00:

14/2–9/5, ej 28/2

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231906

B1. Läsning och grammatik

En kurs för dig som vill läsa texter på spanska med kontextualiserade ordförråd och gå igenom praktisk användning av spansk grammatik.

Ledare Catalina Arianzen

Tid Tolv måndagar kl. 13.15–14.45:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 850 kr

Arrangemang nummer 231908

B1. Spanska texter, grammatik och konversation

Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och studera nya grammatiska moment samt öva konversation.

Ledare Astrid Mellbom

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

16/2–27/4, ej 6/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231907

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tolv onsdagar kl. 11.30–13.00:

15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231910

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tolv tisdagar kl. 13.30–15.00:

14/2–9/5, ej 28/2

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231912

B1+. Spanska texter, grammatik och konversation

Vi studerar autentiska texter, såväl litterära som tidningstexter. Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och öva konversation.

Ledare Astrid Mellbom

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 15/2–19/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231914

C1. Spanska texter, konversation och grammatik

Vi läser skönlitterära texter och tidningsartiklar. Kursen innefattar konversation, analys och ordkunskap i den text som läses.

Ledare Catalina Arianzen

Tid Tolv tisdagar kl. 15.00–16.30: 14/2–2/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231915

Försommarkurs

A1. Spanska – nybörjarkurs 15–31 maj

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Ledare Claudia Muñoz
Tid Sex dagar, måndagar kl. 9.30–11.00 och
onsdagar kl. 9.30–12.00: 15/5–31/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 230 kr
Arrangemang nummer 231917

Tyska

*Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2,
se sid. 35.*

Ledare:

Birgit Gebel, fil.mag.,
birgit.emmy.gebel@gmail.com

Ingrid Holm, jur.dr.,
ingrid.holm@folkuniversitetet.se

Margareta Pettersson, fil.mag.,
meg.pettersson@gmail.com, 08-668 65 06

Peter Tietze, M.A., peter-tietze@web.de

A1. Tyska – nybörjarkurs

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Fortsättningskurs nybörjarnivå

Fjärde terminen

Ledare Ingrid Holm
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:
14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231920

A2. Tyska – lättare texter

Kursen vänder sig till dig som läst tyska för länge sedan och tror att du har glömt mycket. Vi övar textförståelse, konversation och ordkunskap med utgångspunkt från den text vi läser samt repeterar basgrammatik.

Andra terminen

Ledare Birgit Gebel
Tid Tolv onsdagar kl. 9.30–11.00:
22/2–10/5
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231922

Fjärde terminen

Ledare Ingrid Holm
Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00:
14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231923

B1. Tyska – något avancerade texter

Kursen passar dig som har förkunskaper på A2-nivå. Tonvikten ligger på kommunikativa övningar. Vi tränar grammatik, struktur och utvidgar ordförrådet. Vi läser också medelsvåra autentiska texter som behandlar vardagslivet i de tysktalande länderna.

Ledare Birgit Gebel
Tid Tolv måndagar kl. 14.30–16.00:
20/2–22/5, ej 10/4, 1/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231925

B1. Tyska texter, konversation och grammatik

Kursen passar dig som har förkunskaper på B1-nivå. Vi utvecklar vidare muntlig och skriftlig språkkompetens, ordförråd och grammatik. Vi läser skönlitterära texter och diskuterar aktuella händelser i de tysktalande länderna.

Form Distanskurs via Zoom
Ledare Ingrid Holm
Tid Tio torsdagar kl. 10.00–11.30:
16/2–27/4, ej 6/4
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231926

B1+. Tysk konversation och textläsning

Vi utvecklar språkfärdigheten i tal och i läs- och hörförståelse. Huvudvikten läggs vid konversation och diskussion med utgångspunkt i den lästa texten, samt vid grammatik och ordförråds-övningar. Vi läser och diskuterar artiklar från tysktalande länder.

Ledare Margareta Pettersson
Tid Tio torsdagar kl. 13.15–14.45:
16/2–27/4, ej 6/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231928

C2. Literatur lesen und diskutieren

Vi fördjupar språkkunskaperna genom repetitioner och övningar i grammatik och ordkunskap. Konversation i anslutning till de lästa texterna. Aktuella händelser i det tyska samhället belyses från bl.a. tidningstexter och nyhets-sändningar.

Ledare Peter Tietze
Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:
15/2–19/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231930

Övriga studiecirklar

Läsåret 2022/2023

Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över flera terminer har förtur till påföljande termin.

Filmkunskap

Ledare:

Antonello Motta, fil.dr i teatervetenskap, Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com

Filmanalys

Vi lär oss att analysera filmer genom att koncentrera oss på de olika element som filmer består av: kamerarörelser, manus, ljussättning, musik, skådespeleri, fotografi, regi m.m.

Max 16 deltagare.

Ledare Antonello Motta

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5 och två uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231940

Filosofi

Ledare:

Karin Linnell, högskoleadjunkt, karin@skogell.com

Vad innebär det att existera? Grundkurs

Obs! Kursen är en repris från hösten 2022. Sätt dig in i filosofiska resonemang! Du får insikter i hur olika filosofer, främst Søren Kierkegaard, har reflekterat kring djupa existentiella frågor. Existentiell hälsa innebär bland annat att du får ett fungerande språk för att uttrycka dina känslor, vilket gör dem mer hanterbara. Filosofi betyder kärlek till vishet, vilket under antiken innebar en strävan efter det sanna, det goda och det sköna.

Tillsammans reflekterar vi utifrån dessa begrepp och fokuserar på vad en av våra mest kända existentialister i den västerländska filosofi-historien menar är innebörden av att vara människa. Vidare behandlas människans sårbarhet i svåra situationer.

Vi tar också upp existentialismens grundläggande frågor om livets mening, frihetens möjlighet, självmedvetenhet, ansvar och ångest.

Ledare Karin Linnell

Tid Tolv tisdagar kl. 13.30–15.00: 14/2–2/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231942

Bokcirkel – Sjukdomen till döds av Søren Kierkegaard Fortsättningskurs

Vi läser och reflekterar tillsammans om texten från ett av Kierkegaards kanske viktigaste verk. Den danska titeln är *Sygdommen till döden* vilken utkom 1849 och som idag räknas till hans mest djuplodande verk i psykologisk mening. Den kan med rätta bedömas som ett huvudverk inom den psykologiska världslitteraturen. Den sjukdom till döds som analyseras i boken är – *förtvivlan*.

Förtvivlan är en sjukdom i självet och bara den som är medveten om att vara ett själv har möjligheten att förtvivla vilket ligger till grund för möjligheten att bli helad. Kierkegaard beskriver med dräpande ordalag den förtvivlan som har sin grund i oandligheten och analyserar med en knivskarp dialektik också andra former av förtvivlan.

Max 10 deltagare.

Ledare Karin Linnell

Tid Tolv torsdagar kl. 13.30–15.00:

16/2–11/5, ej 6/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231943

Fotokunskap

Ledare:

Denny Lorentzen, fotograf,
denny.lorentzen@gmail.com

Fotokurs med systemkamera

Vill du lära dig fototeknikens grunder och att ta bra bilder är det här kursen för dig!

Här lär du dig att fotografera med manuella inställningar av bländare och slutartid. Du lär dig om olika ljusförhållanden, och diskuterar bildkomposition och bildanalys. Du som gillar att resa, vara ute i naturen och vill kunna berätta om dina barnbarns uppväxt i bild – vilka objektiva ska du ha, vilken kamera, vilken blyxt...

Ta med din kamerautrustning till varje tillfälle. Vi arbetar praktiskt under kursen och vid första träffen ställer vi in kamerainställningarna, för att få bästa resultat.

Ledare Denny Lorentzen

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–16.00:
22/2–26/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 2 150 kr
Arrangemang nummer 231945

Fysik

Ledare:

Bosse Johansson, civ.ing., tekn.mag.,
bossejohan@hotmail.com

Fysik för far- och morföräldrar Grundkurs – andra terminen

Under våren diskuterar vi mekanisk energi och arbete, därefter elektriska laddningar och krafter (bl.a. Coulombs lag). Elektrisk energi, spänning och ström finns också på dagordningen. Eventuellt hinner vi även studera några elektriska kretsar där vi använder Ohms och Kirchhoffs lagar.

Kursdeltagarna förväntas ha läst första terminen eller ha motsvarande kunskaper (där kraftbegreppet är det allra viktigaste).

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Bosse Johansson

Tid Tolv torsdagar kl. 13.30–15.00:
16/2–11/5, ej 6/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231947

Historia

Ledare:

Helmut Lechner, fil.mag.,
magic16tumleh@gmail.com,
070-640 94 34

Erik Tängerstad, fil.kand.,

tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

Från Alexander II till Putin

Kursen belyser tsar Alexander II:s reformpolitik. Intelligentians roll under 1800-talet skildras liksom tsardömet fall 1917, den ryska revolutionen och den påföljande stalinistiska perioden. Chrusjtjov, Brezjnev och sovjetstatens upplösning under Gorbatjov berörs. Jeltsins och Putins väg till makten kommer också att behandlas och fokus läggs på Putins maktutövning de senaste 20 åren.

Kursdeltagarna kommer tillsammans med kursledaren att gemensamt besluta vilka teman som ska ges mer tid och fördjupning.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:
15/2–19/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231950

Kinas moderna historia

Vi inleder med Kinas smärtsamma period under kolonialismen och går vidare med kejsardömet fall 1912. Republiken under Sun Yat-sen, Chiang Kai-shek och Maos maktövertagande 1949. Maos stora misslyckande, det stora språnget och kulturrevolutionen. Efter Maos död 1976 inleder Deng Xiaoping en intensiv reformperiod som snabbt lyfter landet ur fattigdom. Vi går vidare med dagens kinesiska kommunistparti under ledaren Xi Jinping och hans försök att tillsammans med Ryssland skapa en ny världsordning.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00:
15/2–19/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231951

Om den skandinaviska utvecklingen före Svea rikes tillkomst

Sverige har en lång förhistoria innan Svea rike uppstod. Det kan idag vara värt att reflektera över den historiska utvecklingen i det som idag är Sverige innan det alls fanns något Sverige. Fokus kommer att ligga på Sveriges förhistoria: *historien Sverige*, snarare än Sveriges historia. Kursen syftar till att ge en bred översikt över detta långa tidsskede, från bronsålder till medeltid.

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:
14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231952

Hannah Arendt om Eichmann och den banala ondskan

Uttrycket ”den banala ondskan” har främst kommit att förknippas med tänkaren och maktteoretikern Hannah Arendt. Hennes mest kända och kontroversiella bok, *Eichmann in Jerusalem – A Report on the Banality of Evil*, kom på svenska att kallas just *Den banala ondskan: Eichmann i Jerusalem*. Trots att uttrycket endast användes en enda gång i den boken så har ”den banala ondskan” kommit att utgöra den stötesten kring vilken Arendts arbete har tolkats, kritiserats och debatterats.

Kursen syftar till att sätta boken *Den banala ondskan* i ett historiskt sammanhang inom ramen för Hannah Arendts arbete i allmänhet.

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00:
16/2–27/4, ej 6/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231953

Hannah Arendt – om revolutionen

Hannah Arendt (1906–1975) kan ses som en av de mest diskuterade och inflytelserika tänkarna i dagens samhälle. Under efterkrigstiden, från 1940-talet till sin död 1975, var hon huvudsakligen verksam i USA och det är under denna period hon kom att nå världsrykte som en av sin samtids mest originella tänkare och samhällsdebattörer.

Hon kom att rikta hård kritik mot det moderna samhällets totalitära tendenser, såväl inom politiken, som inom marknadsekonomi och det moderna samhällets organisering i stort. I sin bok *Om revolutionen*, ursprungligen publicerad 1963, diskuterar hon skillnaden mellan en europeisk och en amerikansk upplysningstradition utifrån det som hon uppfattar vara skillnaden mellan den franska och den amerikanska revolutionen.

Vi läser och diskuterar Hannah Arendts bok *Om revolutionen* (översättning Henrik Gundenäs, förord Anders Burman: Daidalos förlag, 2021).

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio torsdagar kl. 15.30–17.00:
16/2–27/4, ej 6/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 231954

Konsthistoria

Konstkurserna i studiecirkelform är av grundläggande och översiktlig karaktär. Den som efterfrågar fördjupning hänvisas till universitetskurserna i konstvetenskap, till föreläsningsserierna eller till arrangemangen i samarbete med de olika konsthallarna.

Ledare:

Lars G Henricson, fil.kand.,
henricsonlarsg@gmail.com,
073-992 39 26

Svetlana Svensson, fil.dr,
s.ya.svensson@gmail.com

Allmoge

Den svenska allmogens liv kännetecknas ofta av lokala och ålderdomliga traditioner. Vi studerar allmogens konst och konsthantverk, men även folktro, folkmedicin, folkmusik och landsbygdens sedvänjor till vardag och fest under 1600–1800-talen.

Max 16 deltagare.

Ledare Lars G Henricson
Tid Tolv fredagar kl. 9.30–11.00:
17/2–12/5, ej 7/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231956

Svenskt konsthantverk

Silver och guld, glas och porslin

Konsthantverket i Sverige har i flera avseenden en stor internationell betydelse.

Vi möter järnålderns praktfulla gravfynd fram till vår tids innovativa former.

Smedjor, hyttor, krukmakerier och fabriker, mästarna – smeder och formgivare.

Max 16 deltagare.

Ledare Lars G Henricson

Tid Tolv fredagar kl. 11.30–13.00:

17/2–12/5, ej 7/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231957

Konst som ett manipulativt verktyg i det nutida Ryssland

Vad ligger till grund för den ryska inrikes- och utrikespolitiken? Hur formas ryssarnas beteendemönster och vad kan konsten berätta om Rysslands system och idéer under 1900-talet? Dessa frågor försöker vi besvara genom att betrakta den ryska konsten från 1800-talets andra del till idag. Vi analyserar Rysslands konstnärliga försök att utforska sina nationella egenheter – ”Vandrarnas konst” – och den ryska jugendstilen. Vi studerar landets sätt att bearbeta tragiska erfarenheter och försöker förstå det ryska sättet att etablera sig på den internationella arenan. Vi följer utvecklingen av några konstnärers verksamheter som t.ex. Kandinskij och Malevitj, men även ryska konstnärer verksamma idag. Ett studiebesök ingår.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Svetlana Svensson

Tid Tio torsdagar kl. 9.45–11.15:

16/2–4/5, ej 23/2, 6/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231958

Litteratur

Ledare:

Maria Bergom Larsson, fil.dr, kulturskribent, 070-497 18 42,

maria_bergom_larsson@hotmail.com

Christer Blomkvist, fil.lic.,

christerblomkvist9@gmail.com

Catherine Dahlström, docent i engelska,

catherine.dahlstrom@ownit.nu

Sonja Fredriksson, fil.kand.,

sonjafredriksson@live.se, 08-783 03 28

Roland Lysell, professor emeritus,

roland.lysell@littvet.su.se

Åsa Sjöwall, gymnasielärare och undervisnings-

råd, asasjowall@icloud.com

Litteraturen som spegel för våra liv Grundkurs

En kurs för dig som är intresserad av litteratur och dess kraft att sätta ljus på våra känslor, tankar och erfarenheter. Med hjälp av biblioterapeutiska arbetssätt läser vi gemensamt litteratur, för goda samtal och prövar skrivövningar. Fokus är inte den litterära texten som sådan, utan vad den gör med oss läsare. I både litteraturen och samtalen utforskar vi såväl det allmänmänskliga som det unika i våra egna liv.

Max 8 deltagare.

Ledare Åsa Sjöwall

Tid Sex fredagar kl. 9.30–11.45:

Grupp 1 10/2–24/3, ej 17/3

Grupp 2 31/3–12/5, ej 7/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 820 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 231960

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 231961

Att läsa Shakespeares tragedier

Efter en kort översikt över Shakespeares tid och verk läser vi hans krönikespel *Richard II* och hans tragedier, bland andra *Hamlet* och *Macbeth*. Den översättning vi använder är Ulf Peter Hallbergs i *Det blodiga parlamentet* (2016).

Max 16 deltagare.

Ledare Roland Lysell

Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00: 14/2–18/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231964

How dare you ...

”How dare you?” frågar Greta världens politiker i FN:s generalförsamling.

Samma fråga riktas till oss alla varenda dag. Hur vågar ni? Litteraturen kan ge oss ett språk för historiens mörka tider.

Vi läser:

Michel Houellebecq, *Kartan och landskapet*, författarens uppgörelse med konstens utförsäljning på marknaden och vår civilisations allmänna sammanbrott, en Houellebecq i sitt dystopiska esse.

Lisa Röstlund, *Skogslandet – en granskning*, ett reportage från den svenska skogspolitikens kontroverser.

Karl Ove Knausgård, *Vargarna från evighetens skog*, en fortsättning på dystopin om en morgonstjärna, ett existentiellt drama och kanske ett löfte om evigt liv. Boken utspelas i Norge och i nutida Ryssland.

Läsningen av *Kartan och landskapet* ska vara påbörjad till första mötet.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Maria Bergom Larsson

Tid Tolv tisdagar kl. 13.30–15.00:

14/2–9/5, ej 25/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231965

På spaning i poesi

Tycker du att det är svårt att förstå poesi, men är ändå intresserad av ord och ordens valörer? Vi läser dikter tillsammans och lyssnar ibland på sånger. Sedan diskuterar vi vad texten betyder, om det nu ens finns en tydlig betydelse. När vi gör det tillsammans växer ofta texten och får nya dimensioner. I första hand är det deltagarna som bestämmer vilka dikter vi ska läsa.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Christer Blomkvist, Sonja Fredriksson

Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 15/2–19/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231967

American classics

We shall be studying four famous novels, by three authors from the United States; Henry James, Scott Fitzgerald and William Faulkner. All these books focus on human consciousness and contain themes of mystery and misunderstanding. The focus is on close reading.

Max 16 deltagare.

Ledare Catherine Dahlström

Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00:

16/2–4/5, ej 2/3, 6/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231968

Matematik

Ledare:

Eva Bergdahl, fil.mag.,

ebtbnacka@hotmail.com, 08-420 33 573

Bosse Johansson, civ.ing., tekn.mag.,

bossejohan@hotmail.com

Matematik för mor- och farföräldrar – nybörjarkurs

Andra terminen

Har du glömt det mesta av matematiken du lärde dig i skolan? Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt gymnastisera hjärnan? Vi repeterar åk 1 på gymnasiet: algebra, geometri, statistik och funktioner.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Eva Bergdahl

Tid Tolv onsdagar kl. 13.15–14.45: 15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231970

Matematik för mor- och farföräldrar – fortsättningskurs

Fjärde terminen

Vi fortsätter att studera åk 2 på gymnasiet: andragsgradsekvationer och potensekvationer, andragsgradsfunktioner, exponentialfunktioner och logaritmer. Dessutom geometri: vinklar, likformighet och kongruens med tillhörande satser och bevis.

Kursdeltagarna förväntas ha läst åk 1 och första tredjedelen av åk 2 eller ha motsvarande kunskaper (där algebra, ekvationer och linjära funktioner är det allra viktigaste).

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Bosse Johansson

Tid Tolv måndagar kl. 12.30–14.00:

13/2–15/5, ej 10/4, 1/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231971

Religionskunskap

Ledare:

Erik Tängerstad, fil.kand.,
tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

De abrahamitiska religionerna

Vi studerar och samtalar om de tre religionerna judendom, kristendom och islam utifrån religionernas innehåll och grundtankar ur ett historiskt, aktuellt och jämförande perspektiv.

Vi gör två studiebesök: i synagogan på Ragvaldsgatan på Söder och i moskén vid S:t Eriksplan. Studiebesöken ingår i kursavgiften.

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00: 14/2–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 625 kr, inkl. studiebesök
Arrangemang nummer 231974

Skrivande

Ledare:

Britta Högberg, fil.dr,
britta.m.hogberg@gmail.com

Holger Nilén, frilansjournalist, lektor,
holger.nilen@gmail.com

Monica Rönquist-Germanis, fil.mag.,
monica.germanis@gmail.com, 070-746 12 03

Rose Tillberg Mattsson, leg. gymnasielärare,
textilkonstnär, krönikör och författare,
rose.tillberg.mattsson@gmail.com

Att skriva essäer – grundkurs

Vad är en essä och hur kan den användas? Som genre är essän svärfångad. Den har beröringspunkter med sakprosan, kritiken och självbiografen. Men essän är också unik. Den vilar på reflektion och personligt uttryck. Att skriva essä är ett sätt att utforska vad och hur man tänker om något. Tyngdpunkten i kursen ligger på eget skrivande. Du får utforska essäns möjligheter genom att skriva egna essäer och kommentera dina klasskamraters texter.

Till varje kurstillfälle läser du också en utvald essä, som diskuteras med fokus på form och stil. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Ledare Britta Högberg
Tid Åtta onsdagar kl. 13.00–15.15:
15/2–8/3 samt 15/3–5/4 kl. 13.00–16.00
Obs! Tiden
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 890 kr
Arrangemang nummer 231980

Att skriva roman och novell – grundkurs

En kurs för dig som är intresserad av att skriva skönlitterärt. På skrivarkursen får du möjlighet att komma i kontakt med din egen unika berättarröst. Du tar del av hantverksgrunderna i det litterära berättandet. Du lär dig hantera gestaltning, att skriva scener, miljö, karaktärer, dialog, berättarperspektiv m.m. Tyngdpunkten ligger på deltagarnas egna texter. De föreläsningar och skrivövningar som förekommer utgår från gruppens behov.

Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Ledare Holger Nilén
Tid Sex torsdagar kl. 13.00–16.15:
23/2, 9/3, 23/3, 13/4, 20/4, 4/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231982

Att skriva sitt liv – grundkurs

En kurs för dig som vill reflektera över ditt liv och dina livsmönster samt skriva om dina minnen och erfarenheter. Med konkreta övningar hjälper vi dig att hitta infallsvinklar till ditt skrivande, samtidigt som du lär dig skrivandets hantverk som gestaltning, miljö, dialog m.m. Deltagarnas egna texter läses och diskuteras gemensamt av alla på kursen.

Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Holger Nilén
Tid Sex tisdagar kl. 13.00–16.15:
21/2, 7/3, 21/3, 4/4, 18/4, 2/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 640 kr
Arrangemang nummer 231984

Att skriva sitt liv – fördjupning

För dig som ytterligare vill utveckla din skapande och språkliga förmåga att skriva. Förkunskapskrav: genomgången grundkurs eller motsvarande

kunskaper. Nya deltagare är välkomna men uppmanas kontakta kursledaren före kursstart. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Monica Rönquist-Germanis

Tid Fem tisdagar kl. 12.30–16.30:

14/2, 28/2, 14/3, 28/3, 11/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 680 kr

Arrangemang nummer 231985

Försommarkurs

Skriv ditt liv – grundkurs 8–24 maj

Drömmer du om att skriva ditt liv? Kanske som ett projekt för barn och barnbarn att ta del av? Eller som en gåva till dig själv, för att skapa förståelse till det som hänt och vem du är. Att skriva kan ge mycket glädje och insikt. Min devis är: ”Skriv ditt liv, annars kan det gå som för min farmor, som jag skrev – inte bara en, utan tre böcker om!”

Max 8 deltagare.

Ledare Rose Tillberg Mattsson

Tid Nio dagar, måndag–onsdag kl. 12.30–15.00:
8/5–24/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 840 kr

Arrangemang nummer 231987

Släktforskning

Ledare:

Ulf Berggren, ulfbulfb@yahoo.se, 08-36 78 69

Peter Pettersson, peter@raportisto.se

Släktforskning – grundkurs

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. En orientering om DNA i släktforskningen ingår också. Vi gör även ett studiebesök på Riksarkivet, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter. Studiebesöket ingår i kursavgiften.

Max 14 deltagare.

Ledare Ulf Berggren

Tid Elva fredagar kl. 13.30–15.00:

17/2–5/5, ej 7/4, en dubbellektion 10/3

kl. 12.00–15.00 på Riksarkivet i Arninge.

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 745 kr

Arrangemang nummer 231990

Släktforskning – grundkurs

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. En orientering om DNA i släktforskningen ingår också. Vi gör ett studiebesök på Stockholms stadsarkiv, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter. Studiebesöket ingår i kursavgiften, liksom en prenumeration på Arkiv Digital, som har det största utbudet av arkivmaterial för släktforskare.

Ledare Peter Pettersson

Tid Nio fredagar kl. 10.00–11.30:

17/2–21/4, ej 7/4, en dubbellektion 17/3

kl. 13.00–16.00 på Stockholms stadsarkiv

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 890 kr

Arrangemang nummer 231991

Släktforskning – fördjupningskurs

I fördjupningskursen lär vi oss att söka information i andra källor än kyrkböckerna, som domstolshandlingar och soldatrullor. Vi lär oss också att söka efter olika kategorier människor i det förflutna: soldater, hantverkare, stadsbor, präster etc. Vi övar oss i att läsa äldre handstil. För att delta i kursen bör du ha kunskaper motsvarande grundkursen.

Max 16 deltagare.

Ledare Ulf Berggren

Tid Tolv onsdagar kl. 15.30–17.00:

15/2–3/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 231992

Anmälningsvillkor

- För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen.
- Medlemskap tecknas per kalenderår.
- För att anmäla dig till ett arrangemang via hemsidan måste du ha ett konto som du själv skapar på senioruniversitetet.se. Du anger där ditt personnummer, som också blir ditt kundnummer. Uppge alltid ditt kundnummer vid kontakt med kansliet.
- Du som inte har tillgång till internet kan anmäla dig med den posttalong som finns längst bak i den tryckta katalogen. Senioruniversitetet skapar då ett konto åt dig när din talonganmälan registreras.
- Du måste ha en egen e-postadress då all kommunikation, bekräftelse, kallelse och ev. faktura går till denna. Av säkerhetsskäl kan bokningssystemet inte hantera en e-postadress som du delar med någon annan medlem. Om det inte finns någon e-postadress registrerad på ditt konto skickas information från oss med vanlig post.
- Vid anmälan via hemsidan godkänner du att dina personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).
- Talonganmälan måste ha namnunderskrift för att vara giltig. I och med detta godkänner du de anmälningsvillkor som gäller, Svea Banks villkor och att dina personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).
- När du bokar ett arrangemang via hemsidan får du omedelbart besked om du fått plats. Bokar du med talong hanteras de i datumordning och besked kan dröja något. Besked får du med e-post eller vanlig post.
- Om arrangemanget är fullbokat kan du boka reservplats. Blir det en plats ledig skickas bekräftelse och faktura. I och med det gäller gängse avbokningsregler och kostnader. Vill du inte längre stå som reserv, avanmäler du dig via *Mina sidor*.
- Anmälan till arrangemang är bindande. Om du ändå måste avboka gör du det själv under *Mina sidor*. Vid avbokning debiteras en avgift på 50 kr, eller 100 kr om avbokningen sker mindre än en vecka före kursstart. Därefter kan arrangemanget inte avbokas, annat än vid sjukdom. Medlemsavgiften återbetalas ej. Har du inte tillgång till internet så kontaktar du kansliet för att avboka din plats.
- Ångerrätt
Enligt lagen om distansavtal har du möjlighet att ångra din anmälan inom 14 dagar från dagen då vi bekräftat din anmälan (ångerfristen). Om du vill ångra din anmälan skickar du in mejl eller brev till kansliet. Om du ångrar dig under ångerfristen kommer vi att återbetala kursavgiften. Om kursen påbörjats under ångerfristen återbetalas inte de delar av kursen som ägt rum, oavsett om du deltagit eller inte. Medlemsavgiften återbetalas ej.
- Avbokning på grund av sjukdom
Blir du sjuk när arrangemanget redan startat återbetalas avgiften för återstående tillfällen om du skickar in läkarintyg. Medlemsavgiften återbetalas ej. Hör av dig snarast så att din plats kan utnyttjas av någon som står på tur.
- Anmälan är personlig och en plats kan inte överlåtas till annan medlem.
- Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare, kan det ställas in. Då återbetalar vi inbetalda avgifter, självklart utan avbokningsavgift. Medlemsavgiften återbetalas ej.
- Inställt arrangemang
Om en föreläsare eller studiecirkelledare får förhinder och ett tillfälle inte kan genomföras, ordnar vi ett nytt som ersättning.
- När du bokar via hemsidan betalar du med bankkort, swish eller mot faktura. Om du bokar med talong får du alltid en faktura.
- Betalning med bankkort och swish kostar ingenting. Betalar du mot faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Vid påminnelse tillkommer en avgift på 60 kr. All betalning hanteras av Svea Bank, hemsida svea.com
- Kostnader för litteratur, kompendier, entréavgifter och dylikt kan tillkomma.
- Anmälan per telefon, e-post eller personligen tas inte emot.
- Reklamation – om du inte är nöjd och vill reklamera gör du det skriftligen till kansliet@senioruniversitetet.se eller via brev, se adress på baksidan av katalogen.

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Anmälan vårterminen 2023

Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och **ett** arrangemang. **Var god texta!**
Inkomna talonger hanteras i datumordning. Skicka därför in talongen snarast.

Jag anmäler mig till *Arrangemang nummer* _____

Arrangemangets rubrik: _____

Namn: _____

Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnummer och ort: _____

Mobiltelefon: _____ e-post: _____

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med **SVEA** Svea Bank i betalningsfrågor. För att betala med faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2% per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed anmäler jag mig till ovanstående arrangemang
och godkänner Svea Banks villkor enligt ovan samt
Senioruniversitetets allmänna villkor enligt katalogen sid. 55. _____

(namnunderskrift)

Anmälan vårterminen 2023

Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och **ett** arrangemang. **Var god texta!**
Inkomna talonger hanteras i datumordning. Skicka därför in talongen snarast.

Jag anmäler mig till *Arrangemang nummer* _____

Arrangemangets rubrik: _____

Namn: _____

Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnummer och ort: _____

Mobiltelefon: _____ e-post: _____

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med **SVEA** Svea Bank i betalningsfrågor. För att betala med faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2% per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed anmäler jag mig till ovanstående arrangemang
och godkänner Svea Banks villkor enligt ovan samt
Senioruniversitetets allmänna villkor enligt katalogen sid. 55. _____

(namnunderskrift)

Senioruniversitetet i Stockholm är en ideell förening av studieintresserade som har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet. Vi arrangerar föreläsningsserier och exkursioner, studiecirkel och universitetskurser i former som passar för seniorer och erbjuder både kunskap och studiegemenskap. Vi verkar genom frivilliga medlemsinsatser. Vårt ursprung i universitetsvärlden borgar för en hög kvalitet i verksamheten.

Senioruniversitetets styrelse

Ordförande	Inga Sanner	} Frågor skickas via e-post till kansliet@senioruniversitetet.se	
Vice ordförande	Britt Olofsdotter		
Kassaförvaltare	Ulf Aspenberg		
Ledamöter	Ingemar Björklund		
	Mats Bodin		
	Siv Leth		
	Lisa Öberg		
Studierektor för studiecirkelarna	Ann-Marie Engback adjungerad	annmarie.engback@icloud.com	073-981 47 16
Ansvarig för universitetskurserna	Ingela Karlsson adjungerad	ingela.karlsson1@gmail.com	070-654 05 95
Administrativ chef	Eva Elfgren adjungerad	eva.elfgren@senioruniversitetet.se	08-789 43 13
Kontaktperson för valberedningen	Catherine Dahlström	catherine.dahlstrom@ownit.nu	070-606 35 36

Senioruniversitetets kansli

Kansliet har följande telefontider under vårterminen:

13 och 16 januari kl. 10.00–12.00, 17–19 januari kl. 9.00–16.00.

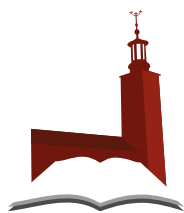
Från 20 januari: måndag–fredag kl. 10.00–12.00.

Kansliet öppnar för besök måndagen den 13 februari.

Frågor skickas via e-post till kansliet@senioruniversitetet.se. Inkommande mejl läser vi varje vardag och vidarebefordrar till den som bäst kan svara. Du kan förstås också skriva ett vanligt brev till postadressen nedan.

I kansliarbetet under Eva Elfgrens ledning deltar kursadministratör Mattias Montell och volontärerna: Carola Almqvist, Astrid Carlvant Barklöf, Ingrid Berg, Rolf Borg, Marianne Döös, Lena Engstedt, Maud Goffhé, Åsa Grenander, Gunnel Gustafsson, Yvonne Hamawandi, Agnete Hebert, Kati Engsner Heimdal, Beata Helmerson, Lisa Hildén, Ingrid Hoffmann, Susanne Joëlsson, Inger Johansson, Helene Karlsson, Pirjo Kasari, Sylvie Kjellin, Margareta Kvarneby, Stina Lagerqvist, Gunnel Landberg, Margaretha Lindahl, Gerd Lindström, Birgitta Lindohf, Dorian Löf, Lotta Mathiesen, Hans Nilsson, Marianne Modin Persson, Eva Pettersson, Ulla Ravell, Berit Spiik, Karin Stjernquist, Katarina Stocksén, Inger Tjäder, Lena Yrgård, Kerstin Åberg, Gun Åström och Inger Österman.

Arkivansvarig: Staffan Edmar. Ansvarig nyhetsbrev: Ingemar Björklund.

Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet i Stockholm · Postadress: Box 6276, 102 34 Stockholm

Besöksadress: Hagagatan 1 · Telefon: 08-789 41 28

e-post: kansliet@senioruniversitetet.se · www.senioruniversitetet.se